

Milkeburgos

Vitéz Dr. Brand Sándor alispán Zalaegetszeg

Ara 16 fillér.

Csáktornya, 1941. november 20.

Előfizetési ár: félévre 4.10 P.

adási erő

Árpád-utca 11. Horthy Miklós-tér 13.

Felelős szerkesztő: Dr. SZABAD LAJOS

Politikai hetilap. Megjelenik csütörtökön.

JRAKÖZ

munka szentsége Svetost posla

Irta: Dr. Szabad Lajos

A napokban a miniszterelnök hietet a munka értéke és megbecsülése mellett. Ezzel a legfelsőbb politikai és kormányzati helyről jött megnyilatkozással kifejezésre jutott az az irányító és kötelező elv, hogy a magyar államban a munka kell legyen mértéke az emberi értékek, boldogulásnak és senki e nélkül nem kérhet részt a társadalom javaiból.

A munka szent és aki ezt a szentséget magára ölti, egyedül az teljes jogu polgára az államnak, hasznos, tehát kívánatos tagja a társadalomnak.

A munka mindenekelőtt isteni jog. Az ember az élettel együtt megkapja a jogot, a lehetőségét, hogy ezt az életet fenntartsa. Ez a jog és lehetőség a munka. Az élet fenntartásához szükséges munkát senki el nem vonhatja az embertől, sőt az államhatalomnak egyenesen kötelessége, hogy mindenki számára biztosítsa azt. És a mai szociális állam valóban minden intézkedésével és rendezésével arra törekszik, hogy ennek a jognak érvényt szerezzen és mindenkit hozzájuttasson az emberi méltóságnak megfelelő élethelethez, tehát az ezt biztosító munkához.

De a társadalmi közösség lényege és érdeke szerint a munka kötelesség is. És talán ma már — inkább a böles államvezetésnek — inkább ez a kihangsúlyozandó létel. Minden embernek ki kell vennie a részét a társadalom közös munkájából, mert ez a kijelölt rész az alapja a társadalom, az állam létének. Hogy hol van ez a munka, minőségileg milyen csoportba tartozik, az nem fontos. Egyetlen kivánság és egyetlen kötelesség, hogy jó munka legyen.

Az egyéni képesség, a tehetőség és egyéb körülmények mindenkit odaállítottak a közös munka valamelyik pontjára. Ezen a ponton kell állni mindenkinek a sarat, becsülettel kell dolgozni és minden figyelemmel, minden erőnek csak ide kell irányulni. Ez kötelesség önmagunkkal, a családdal, a társadalommal és a nemzettel szemben. A földműves szántson, a szabó varrjon, a munkás hűséggel álljon a munkaszámológépre, a tisztviselő tisztességgel vegye az igazgatást és a vezető lelkiismerete szerint irányítson, mert ez a hivatása, ezt jellelte ki számára a közösségi rend, az

Ove dane je minister predsednik govora držal i položil veru za vrednost i poštuvanje dela. Stem, kaj su se s največkega političkoga i vladinoga mesta oglasili, kaj je v magjarskom orsagu vrednost dela vrednost človeka i njegve sreće i prez toga nišči nema pravo zahtevati nikvu društvenu pomoć.

Delo je sveto i samo on, koji to svetost na se zeme, je s punim pravom purgar države i hasnoviti, pak stoga i pošelen član države.

Delo je predi sega bože pravo. Človek s življenjem skup dobi pravo i mogućnost kaj si more življenje zdržavati. To pravo i mogućnost je delo. Ono delo, koje je potrebno za zdržavanje življenja človeku nišči nesme skratiti, a državna vlast ima još i dužnost, da sakoga k tomu pomore. A dedežnja socialna država i sem svojim respologanjima sa istinu ide za tem, kaj se to pravo zvrši i saki človek dojde do mogućnosti življenja, koje ga kakti človeka pripada i da stem dojde i do posla.

Ali po interesima društvene zajednice je delo i dužnost. Fala spametnom državnom gospodarenju denes je to treba samo spomenuti. Saki človek je dužen od skupnoga posla tulko zvršiti, kulko na njega spada, kajti je to fundamnet društva i stem more država obstati. Neje važno, kakše je to delo, kam spada i kulko je vredno, glavno je i jedina dužnost je, kaj se posel dobro zvrši.

Znanost, človečja sposobnost i druge okolnosti sakoga človeka postaviju na nekoje mesto skupnoga posla. Na ovom mestu saki mora trdo stati pošteno delati i su svoju brigu i jakost kcoj postaviti. To je naša dužnost proti nas samih, proti familiji, proti drugim ludem i proti narodu. Polo-delec naj orje, žneider naj šiva, delavec naj verno ostane pre svojem poslu, činovnik naj pošteno zvršava svoje posle, a voditel naj ravna po dušnom spoznanju, kajti to mu je dužnost, za to ga je postavila zajednica i naturalni zakoni skupnoga dela.

Nišči se naj ne vleče na druga mesta, kajti stem ne samo kaj prekrši vernost k poslu, nego stem, kaj se hapi ono delati, kaj ne razme, škodi drugim ludem, a i sam sebi. Kaj bi se pripetilo, ako bi šošter automobile delal, a inženier pak bi opravde žival? Celi red bi se zrušil, življenje bi postalo, kajti nišči ne bi dobil ono, kaj je za sakidnevno življenje za sigurno potrebno. Prem v današnjim vremenim

Szebasztopol már nem tarthatja sokáig magát

Sebastopol se već nemre dugo držati

A Krim félszigeten német bombázók megsemmisítő csapásokat mértek Szebasztopol erőműveire és kikötőberendezéseire. Elsüllyesztettek egy nagy teherhajót, egy rombolót, megrongáltak egy kereskedelmi hajót.

A szovjetrádió jelentése szerint a tölai frontszakaszon rosszabbodott a helyzet. A bolszevisták súlyos veszteségeket szenvedtek.

Na krimu su nemški bombaši v Sebastopolu napravili na kule i na sprave de ladje stojiju, neizmerno velke napadaje. Vtopili su jednu velku ladju, koja terha vozi, jednoga rezoča i narušili su jednu trgovačku ladju.

Ka sovjetski radio javlja, na fronti pre Tuli je se huje. Bolszeviki su fest biti biti.

Nomura nagykövet még mindig lát lehetőséget a japán-amerikai megegyezésre

Japanski zastupnik Nomura još navek misli, kaj bi se Japan z Amerikom mogel poglihati

Namura és Kurusu japán nagykövetek két és háromnegyed óráig tárgyaltak Hull külügyminiszterrel. Az értekezlet után Namura kijelentette, hogy még mindig bízik valami megegyezés létrejöttében.

Harimann, Roosevelt külön követe Londonban kijelentette, hogy Amerika nemcsak Angliának, hanem a Szovjetnek is akar segíteni.

Nomura i Kurusu, japanski zastupniki su dve i trifetale vure raspravali s Hull-om amerikanškim ministrom vunjskih poslov. Potli konferencije je Nomura rekeli, kaj se još navek vufo, da se bodo poglihati.

Harrunam, Rooseveltov eksterni zastupnik je u Londonu rekeli, kaj Amerika oče pomagati ne samo Engleskoj nego i Sovjetam.

Japán esetleg olyan helyzetbe kerül, hogy bele kell bocsátkoznia a háboruba

Japan more dojtji v takov položaj, kaj se bo moral mešati v tabor

A japán képviselőház elfogadta a Shimada-féle javaslatot, amely többek között kifejti, hogy Roosevelt éhes uralomvágya egyik forrása a tragikus küzdelemnek, amelyet a lengyel és Anglia, az Egyesült Államok, valamint a Szovjet viv. Japán őszintén akarja a békét, de tudja, hogy egyetlen népnék sem szabad kerülnie a harcol. ha becsületlenek és szabadságának védelméről van szó. A japán nép esetleg olyan helyzetbe ke-

rül, hogy bele kell bocsátkoznia ilyen harcba.

Japanska orsačka hiža je prijala Shinada ov predlog, koji med drugim veli, kaj je Rooseveltova pohlepa za vadanjem kriva za ove žalostne borbe koje vodiju osovine i Engleska, Amerika i sovjeti. Japan za istinu oče mira ali zna, kaj se niti jen narod nesme vuibatitabors, ako oče začuvati svoje poštenje i slobodu. Japanski narod more dojtji v takov položaj, kaj se bo moral pustiti v tabor.

Film • Színház

Uj hold

Az amerikai film híres énekespárja ismét élménnyé, magasabbrendű szórakozássá változtatja az egyébként nem is látványosan jó mesét. Jeanette Mac Donald simogató, tiszta szopránja úgy hajladoz, elringat, mint a pacsirta dala. De még róla is elfelejtkezünk, ha megszólal Eddy Nelson meleg, szívbelpódzó baritonja és elragadja az embert egy szebb, tisztultabb világba. Micsoda hang és micsoda művésze a hangnak! Ugy bánik ez a férfi a hangjával, mint az avatott szobrász a lágy agyaggal, vagy mint az édesanya legkedvesebb szülöttjével. Gyönyörű hangverseny az egész film, amelynél a keret szinte mellékes és észre sem vesszük, hogy itt-ott foggyatékosságok vannak, hogy a jelmezekben és a beállításban néha kis anakronizmus van. Semmi nem fontos itt, csak a dal, az ének, a csodálatos muzsika, mely dől a két énekes ajkáról. A zene kedvelőinek csemege lesz a film.

Balkezes angyal

A külföldet megjárt Tabódy Klári lenne a film fő vonzóereje, azonban Jávor Pál kedves betyárkodása, temperamentumos játéka és Mály Gerő falrengető humora legalább olyan értékesek, mint az ő ostobácska pipiskedése. Mindent összevéve kitűnő szórakozást, harsogóan vidám másfél órát jelent a játék, ami a mai világban nem is megvetendő. Hátalask vagyunk mindenkinek, aki felderíteni, rejtettni tud bennünket, mert ezzel ma sokkal többet ad, mint bármi mással. A »Balkezes angyal« sutaságában pedig torlódnak a helyzetkomikumok és fel sem tudunk lélegezni a kacagástól.

Mozik műsora.

Union Mozi: Uj hold. Főszereplők. Jeanette Mac Donald és Eddy Nelson.

Csáktornyai Mozi: Balkezes angyal. Főszereplők: Tabódy Klári, Jávor Pál és Mály Gerő.

KECSKEMET

kegyelettel ünnepelte meg nagy fiának, Katona József, a Bánk Bán halhatatlan költője születésének 150. évfordulóját.

Z velkom paradom su posvetili 150 letni den smrti velkoga pesnika Katona Józsefa, koji je napisal operu Bánk Bán.

KÖZGAZDASÁG

Amit tudni kell a burgonya téli eltartásáról

Kak je treba krompera pospravlati

Minél nedvesebb az időjárás, annál nehezebb a burgonya elrakása. Gazdáink néhol kutszerű, mély vermet ásának, de ez nem jó. Az altalajviz könnyven eléri. Ha sok burgonya van magasan egymás felett, a benne levő párák nem tudnak belőle eltávozni és megkezdődik a romlás.

Pincében a legjobb a burgonyát eltenni, ha van jó száraz pincénk. Itt se tegyük szűk helyre, magasan egymásra. A burgonyának a pincében is szellőződnie kell. Ezért, ha nagyobb mennyiséget raktározunk el pincében, úgy lécekből rekeszeket készítsünk s közben keskeny utat hagyunk. Kíváltként a legjobb pincében a burgonya fellemelegszik és könnyen rothad.

A burgonya azt szereti, ha telen 3 és 7 Celsius fok közötti hőmérsékleten tartjuk. Pincében inkább melegebb van, tehát ha kint fagy nincsen, nyissuk ki a pince ablakait. Hőmérő ma már nem kerül sokba, ajánlatos, ha a garda vesz egyet. Fagypontra alatta egy fokkal a burgonya már megfagy. 10 Celsius meleg felett pedig a rothadás veszélye fenyegeti.

Ha nincs pincénk, úgy a burgonyát vagy sekély veremben, vagy prizmában tartjuk el. Sekély veremléssel csak kisebb mennyiségű burgonyát szaktunk eltenni, úgy 10–12 zsákkal. 150 centiméter széles, koralaku gödörből ásunk 75 centiméter mélyre.

Prizmázással nagyobb mennyiségeket teszünk el. A prizmát 1 méter 25 centiméternél szelesebbre és egy méternél magasabbra nem célszerű rakni, mert a burgonya könnyen fellemelegedhet. Helyes, ha a prizmát nem a föld színén, hanem 20–30 centiméternél a földbe süllyesztve rakjuk össze. Így szaporább a munka, nem omlik a rakás könnyen össze. A burgonyát a levegő jól átjárja. A burgonya akkor is jól áll el, ha az összerakás után nem földeljük le azonnal. Néhány napig földtelenül hagyjuk. Ha esőre hajlik az idő, szalmával betakarjuk. Ezt a nedves szalmát beföldelést előtte le kell venni. Legjobb volna az elföldelést közvetlenül a burgonyára tenni, földből-földbe kerüljön. De így felnyitáskor nem marad tiszta a burgonya, sáros, földes lesz. Ezért először szalmát teszünk a burgonyára, de csak keveset és teljesen szárazat.

A földelést először csak 15 centiméter vastagon végezzük. Ha erősebb fagyok jönnek, hideg vidéken 80–90 centiméter vastag földréteg kellene a burgonyaprizmára. Ez sok munkát ad. Ezért ha már 20–25 centiméter vastag földet ráhánytunk a prizmára, új vastag szalma, vagy törekburkolást adunk rá. Erre ismét 20–25 centiméter vastagon földet teszünk.

Amikor tavasz felé — vagy közben — enyhébb az idő, a földtakarót ne huzzuk le, mert a prizmában a burgonya fellemelegszik és csirázásnak indul. A földet csak akkor huzzuk le, ha a burgonyát már fel akarjuk használni.

Cim je mokreše vreme, stem je teži krompera pospraviti. Naši gospodari negdi kopaju grabe globke kak zdenec, ali to neje dobro. Lehko ga voda dostigne. Či je čuda krompera, jeden ober drugoga, onda se nemre dunstati, pak sagnjili.

Najbole je krompera v pivnicu deti, ako imamo dobro suhu pivnicu. I tu je ne smeti krompera sklasti na tesno mesto i na visoko. Kromper se mora i v pivnici luftati. Zato ako denemo v pivnicu več krompera, onda ga treba z letvami na kašte razdeliti i med njimi pota ostaviti. Prem v topli pivnici se kromper lehko stopi i onda sagnjili.

Za kromper je najbole, ako v zimi ima toplote 3–7 C. V pivnici je navek topleše. Pak zato, ako vuni ne zmrzavle, treba je pivnici obloke otpreti. Termometer denes več ne košta čuda, pak bi dobro bilo, ako bi saki garda imel. Jen graduš pod nulom i kromper se več zmrzne, a či je 10 gradušov topline onda več gnojli.

Či nemamo pivnicu, onda je najbole krompera deti v plitve grabe ili v kupe. V plitve grabe denemo samo menje krompera, tak do 10–12 vreč. Graba mora biti tak do 150 cm. široka i do 75 cm. globoka.

V kupe moči več kromperadeti. Kupe neje dobro složiti širše od 125 m. i višeše od metra, kajti se kromper lehko zgreje. Dobro je, ako kupe ne složimo mam na zemlu, nego tak do 20–25 cm. globok v zemlu. Tak se fletne dela i kup se nabo arušil, a kromper se dobro lufta. I to je dobro, ako se kromper mam ne pokrije, nego par dni ostavi na luftu. Ako se k dežju ravna, treba ga slamom pokriti, a predi, kak se za-

kopa, to mokru slamu doli seti. Najble bi bilo krompera z zemle v zemlu deti, ali onda bo jako blaten, da se odkopa. Zato treba deti slamu na kromper, ali samo malo i čisto suhu.

Zemlu treba nametati najpredi samo 15 cm. debele. Ako dojde jaka sima, de su bole mrzi kraji, treba je zemle i do 80–90 cm. debele. To je preveč posla, pak je zato treba na zemlu, 20–25 cm. debele, deti slamu ili kuruzinje i na to pak zemlu 20–25 cm. debele.

Na protuletje, či je bolše vreme, ne smeti mam zemlu doli sgrnuti, kajti bi se kromper stopil i mam bi tiral, nego onda je treba zemlu sgrnuti, da krompera kanimo nucati.

Hirdetmény.

A muraszombati m. kir. állami keskedelmi középiskolában a beiratások az I., II. és III. osztályban 1941. november hó 10-én és 11-én 8 h-tól 12 h-ig tartanak meg.

Az I. osztályba felvételik aki polgári iskola, vagy gimnázium IV. osztályát akár a volt jugoszláv királyság területén, akár Magyarország területén sikeresen elvégezte. A korhatár a be nem töltött 18. év. A magasabb osztályokba való felvételnek a tanulók korhatára az I. osztályokra nézve megállapított korhatárhoz igazodik.

A felvételnél be kell mutatni a tanuló születési anyakönyvi kivonatát, vagy keresztlevelét, az előző tanulmányok elvégzéséről szóló bizonyítványát, illetőleg értesítőjét. A beiratási díj 9 P 30 fillér. A tandíj 100 P. Szegény és jó tanulók tandíjkedvezményben részesülnek.

Muraszombat, 1941. november hó 4-én.
Igazgatóság.

Hirdetmény. — Oglas.

Alsódomboru község tulajdonát képező nagyvendéglőt és mérszártszékét, valamint az u. n. malomkocsma 1941. november 23-án d. u. 4 órakor a községháznál tartandó nyilvános árverésen 6 évre bérbeadjuk. Feltételek a jegyző íródban megjelöltek.

Alsódomboru, 1941. november 10.
Községi előljáróság.

Opčinsko poglavarstvo bo 1941. leta, novembra 23.-ga ob 4 vuri popoldan na licitaciji dalo vun z rende svolu velku krému, mesnicu i melnisku krému i to na šest let.

Pitati moči v opčinski kancelariji.
Opčinsko poglavarstvo.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket díja szavankint 10 fillér. A vastagon nyomott azo kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Alkalmazottat keres? Az apróhirdetes biztosan segít. Mindenki olvassa

Eladó holmija, kiadó lakása van? Tegyen be lapunkba egy apróhirdetést és biztosan eredményre lesz.

Lakást keres? Hirdessen apróhirdetéseink között és biztosan talál. Cim: Horthy Miklós-ter 13. „Muraköz” kiadóhivatala.

Állásba akar jutni? Lapunkon keresztül elhelyezkedhet, ha hirdetnénk. Cim: „Muraköz” kiadóhivatala, Horthy Miklós-ter 13.

Felélős szerkesztő: Dr. Szabad Lajos.
Felélős kiadó: Pecsoarnik Ottó.

Kiadja a „Muraközi Katolikus Könyvnyomda, Könyvkötészet, Papír- és könyvkereskedés” Csáktornai.

Nyomta: Közgazdasági RT. Nagykanizsa.
Nyomdaiért felel: Zalai Károly.

Kühne Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.

nagykanizsai és muraközi lerakata és képviselőte.

Kuvaricamozsolók, daráló, szecskavágók, répvágók, takarmányfűllesztők, ekék, boronák, kapáló, kaszáló-, arató, vetőgépek stb. mezőgazdasági gépek lerakata.

Telefon: 595. Samu Lajos Nagykanizsa. Király-utca 28.

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal

Milkočević

Dr. Brand Sándor
alispán
Zalaegerszeg

Ara 16 fillér.

Csáktornya,
1941. november 20. M

Előfizetési ár:
félre 4.10 P.

J R A K Ö Z

számai erő

Árpád-utca 11.
Horthy Miklós-tér 13.

Felelős szerkesztő: Dr. SZABAD LAJOS

Politikai hetilap.
Megjelenik csütörtökön.

munka szentsége Svetost posla

Írta: Dr. Szabad Lajos

A napokban a miniszterelnök hitet tett a munka értéke és megbecsülése mellett. Ezzel a legfelsőbb politikai és kormányzati helyről jött megnyilatkozással kifejezésre jutott az az irányító és kötelező elv, hogy a magyar államban a munka kell legyen mértéke az emberi értékek, boldogulásnak és senki e nélkül nem kérhet részt a társadalom javaiból.

A munka szent és aki ezt a szentséget magára ölti, egyedül az teljes jogu polgára az államnak, hasznos, tehát kívánatos tagja a társadalomnak.

A munka mindenekelőtt isteni jog. Az ember az étellel együtt megkapja a jogot, a lehetőségét, hogy ezt az életet fenntartsa. Ez a jog és lehetőség a munka. Az élet fenntartá-ához szükséges munkát senki el nem vonhatja az embertől, sőt az államhatalomnak egyenesen kötelessége, hogy mindenki számára biztosítsa azt. És a mai szociális állam valóban minden intézkedésével és rendezésével arra törekszik, hogy ennek a jognak érvényt szerezzen és mindenkit hozzájuttasson az emberi méltóságnak megfelelő élethelegességhez, tehát az ezt biztosító munkához.

De a társadalmi közösség lényege és érdeke szer... a munka kötelesség is. Ez talán ma már - hála a bölcs államvezetésnek - inkább ez a kihangsúlyozandó létel. Minden embernek ki kell vennie a részét a társadalom közös munkájából, mert ez a kijelölt rész az alapja a társadalom, az állam létének. Hogy hol van ez a munka, minőségileg milyen csoportba tartozik, az nem fontos. Egyetlen kívánság és egyetlen kötelesség, hogy jó munka legyen.

Az egyéni képesség, a tehetőség és egyéb körülmények mindenkit odaállítottak a közös munka valamelyik pontjára. Ezen a ponton kell állni mindenkinek a sarat, becsülettel kell dolgozni és minden figyelemmel, minden erőnek csak ide kell irányulni. Ez kötelesség önmagunkkal, a családdal, a társadalommal és a nemzettel szemben. A földműves szántson, a szabó varrjon, a munkás hűséggel álljon a munkaszal mellett, a tisztviselő tisztességgel végezze az igazgatást és a vezető lelkiismerete szerint irányítson, mert ez a hivatása, ezt jelölte ki számára a közösségi rend, az

Ove dane je minister predsednik govora držal i položil veru za vrednost i poštuvanje dela. Stem, kaj su se s največkega političkoga i vladinoga mesta oglašili, kaj je v magjarskom orsagu vrednost dela vrednost človeka i njegve sreće i prez toga nišči nema pravo sahtevati nikvu društvenu pomoć.

Delo je sveto i samo on, koji to svetost na se zeme, je s punim pravom purgar države i hasnoviti, pak stoga i pošelen član države.

Delo je predi sega bože pravo. Človek s življenjem skup dobi pravo i mogućnost kaj si more življenje zdržavati. To pravo i mogućnost je delo. Ono delo, koje je potrebno za zdržavanje življenja človeku nišči nesme skratiti. a državna vlast ima još i dužnost, da sakoga ktomu pomore. A de- dešnja socialna država i sem svojm respolaganjima za istinu ide za tem, kaj se to pravo zvrši i saki človek dojde do mogućnosti življenja. koje ga kakti človeka pripada i da stem dojde i do posla.

Ali po interesima društvene zajednice je delo i dužnost. Fala spametnom državnom gospodarenju denes je to treba samo spomenuti. Saki človek je dužen od skupnoga posla tulko zvršiti, kulko na njega spada, kajti je to fundament društva i stem more država obstati. Neje važno, kakše je to delo, kam spada i kulko je vredno, glavno je i jedina dužnost je, kaj se posel dobro zvrši.

Znanost, človečija sposobnost i druge okolnosti sakoga človeka postaviju na nekoje mesto skupnog posla. Na ovom mestu saki mora trdo stati pošteno delati i su svoju brigu i jakost keoj postaviti. To je naša dužnost proti nas samih, proti familiji, proti drugim ludem i proti narodu. Polo-delec naj orje, šneider naj šiva, delavec naj verno ostane per svojem poslu, činovnik naj pošteno zvršava svoje posle, a voditel naj ravna po dušnom spoznanju, kajti to mu je dužnost, za to ga je postavila zajednica i naturalni zakoni skupnoga dela.

Nišči se naj ne vleče na druga mesta, kajti stem ne samo kaj prekrši vrednost k poslu, nego stem, kaj se hapi ono delati, kaj ne razme, škodi drugim ludem, a i sam sebi. Kaj bi se pripetilo, ako bi šošter automobile delal, a inženjer pak bi opravde žival? Celi red bi se zrušil, življenje bi postalo, kajti nišči ne bi dobil ono, kaj je za sakinjevno življenje za sigurno potrebno.

Prem v današnjim vremenim

Szebasztopol már nem tarthatja sokáig magát

Sebastopol se već nemre dugo držati

A Krim félszigeten német bombázók megsemmisítő csapásokat mértek Szebasztopol erőd-műveire és kikötőberendezéseire. Elsüllyesztettek egy nagy teherhajót, egy rombolót, megrombáltak egy kereskedelmi hajót.

A szovjetrádió jelentése szerint a tulai frontszakaszon rosszabbodott a helyzet. A bolsevisták súlyos veszteségeket szenvedtek.

Na krimu su nemški bombasli v Sebastopolu napravili na kule i na sprave de ladje stoifju, neizmerno velke napadaje. Vtopili su jednu velku ladju, koja terha vozi, jednoga rezoča i narušili su jednu trgovačku ladju.

Ka sovjetski radio javla, na frontu pre Tuli je se huje. Bolševiki su fest biti bitli.

Nomura nagykövet még mindig lát lehetőséget a japán-amerikai megegyezésre

Japanski zastupnik Nomura još navek misli, kaj bi se Japan z Amerikom mogel poglihati

Namura és Kurusu japán nagykövetek két és háromnegyed óráig tárgyaltak Hull külügyminiszterrel. Az értekezlet után Namura kijelentette, hogy még mindig bízik valami megegyezés létrejöttében.

Harimann, Roosevelt külön követe Londonban kijelentette, hogy Amerika nemcsak Angliának, hanem a Szovjetnek is akar segíteni.

Nomura i Kurusu, japanski zastupniki su dve i trifertale vure respravili s Hull-om amerikan-skim ministrom vunjskih poslov. Potli konferencije je Nomura rekel, kaj se još navek vuva, da se bodo poglihal.

Harurann, Rooseveltov eksterni zastupnik je v Londonu rekel, kaj Amerika oče pomagati ne samo Engleskoj nego i Sovjetam.

Japán esetleg olyan helyzetbe kerül, hogy bele kell bocsátkoznia a háboruba

Japan more dojtj v takov položaj, kaj se bo moral mešati v tabor

A japán képviselőház elfogadta a Shimada-féle javaslatot, amely többek között kifejti, hogy Roosevelt éhes uralomvágya egyik forrása a tragikus küzdelemnek, amelyet a tengely és Anglia, az Egyesült Államok, valamint a Szovjet viv. Japán őszintén akarja a békét, de tudja, hogy egyetlen népnek sem szabad kerülnie a harcot. ha becsületlenek és szabadságának védelmére van szó. A japán nép esetleg olyan helyzetbe ke-

rül, hogy bele kell bocsátkoznia ilyen harcba.

Japanska orsačka hiža je prijela Shinada ov predlog, koji med drugim veli, kaj je Rooseveltova pohlepa za vadanjem kriva za ove žalostne borbe koje vodiju osovine i Engleska, Amerika i sovjeti. Japan za istinu oče mira ali zna, kaj se niti jen narod nesme vuibatitab tabora, ako oče začuvati svoje poštenje i slobodu. Japanski narod more dojtj v takov položaj, kaj se bo moral pustiti v tabor

SRZS-ÉPÍTÉNYI KÖNYVTÁR

együttműködés természeti szabálya.

Senki ne kalandozzék más területre, mert nem csak hogy megszegi ezzel a munka-hűséget, becsületet, hanem kontárkodó-kárára van a társadalomnak, de elsősorban önmagának. Mi történne, ha a cipész autót kezdene építeni és a mérnök ruhát akar na varrni? Feldőlne minden rend, megállna az élet, mert senki sem kapná meg azt, amit a mindennapi élet elengedhetetlen szükségletei megkívánnak.

Különösen a mai időkben kell mindenkinek százszázalékos munkát végeznie. Ez most kétszeres köteletség. És senki se gondolja azt magáról, hogy az én munkám olyan jelentéktelen, hogy teljesen mindegy, hogyan végzem. Ez nem csak tévedés ma, hanem bűn is, mert az a bizonyos legkisebb csavar szerepe ugyanolyan fontos a gépezetben, mint a lendítőkeréké vagy a gőz-szelepé. És ugyanolyan megbecsülést érdemel és kap a legegyszerűbb munka is, mint a legnagyobb vezetés. Nincs ilyen, vagy olyan munka, csak munka van, amelyet ha becsülettel igyekezett végzünk el, igényt tarthatunk a társadalom megbecsülésére.

És ez a megbecsülés nem is marad el. Tisztelet és becsület a becsülettel végzett munkának és a becsületlen munkásnak!

Bárdossy miniszterelnök:

A munka és munkás megbecsülése kell, hogy nemzeti életünk alapja legyen

Delo i delavca je treba poštovati, kaj bo fundament našega narodnoga življenja

Az országos szociálpolitikai intézet mellett megalakuló munkásakadémia megnyitóján megjelent és beszédet mondott Bárdossy László miniszterelnök. Az ünnepi megnyitáson az akadémia hallgatói nevében Bokor Pál vasesztérgályos köszöntötte bensőséges, egyszerű szavakkal a miniszterelnököt. Ezután Bárdossy László mondott beszédet.

— Munkástestvéreim! Szeretném, ha ugyanolyan mélyen átérznétek, mint én, hogy ez a megszólítás nem aféle üres szónoki círfaság. Mert valóban nem az! Számolokra és számomra a munka egyformán jelenti az élet valóságos értelmét és tartalmát.

A munka közösségében testvérek, társak vagyunk,

tehát, tekintet nélkül arra, vajon munkapad, gép, szerszám, avagy íróasztal fölé hajolva véggezzük-e azt, amit a sors képességünk és hajlandóságunk irányítása szerint számunkra kijelölt. A célunk is ugyanaz. Munkánk eredményével szeretnénk megélhetését és boldogulását akarjunk biztosítani s ezen át biztosítani akarjuk az élet, fejlődésért, gyarapodásért annak a nemzeti közösségnek, amelyhez lélek és vér szerint valamennyien elválaszthatatlanul tartozunk. Mindannyian érezzük és tudjuk, hogy ez így van s ha érzéseink és ebből fakadó elhatározásaink között nincsen

mora saki človek zvršiti delo na sto posto. To je ve duplešna dužnost. I ne kaj bi nešči za sebe mislil, im je moje delo tak malo vredno, kaj je se jeno, kak ga zvršim. To je ne samo zabuna, nego i greh. V mašini je i najmenjši šrajf ran tak važen, kak i veliki kotač, koj tira, ili kak kotel za dampf. Ran tak se poštuje i najmenjšo delo, kak i najvišesi voditelj Nega dela takšega, ili onakšega, nego ima samo takšega dela, koje smo pošteno zvršili za narod i onda nas bodo ludi i poštuvali.

I to poštuvanje nabo zostalo. Čast i poštuvanje pošteno zvršenom poslu i poštenomu delavcu.

V Zagrebu su zapri 40 slobodnih zidarov koji su lažne glase širili

Z Zagreba javljaju, kaj su tam pak zapri 40 slobodnih zidarov. Te su širili lažne glase pak su išli za tem, kaj bi

zmešali dobre odnose med Horvatskom i osovinskim silam.

Zvun toga je tožiju i zbog mašeterije. Nekoje su postavili pred štatarijumski sod, a drugi ideju v lager. I proti drugih slobodnih zidarov se vodi istraga.

Csáktornyal Mozi Gyurkovics fluk

különböztet, vajjon mi választhat el bennünket?

— Munkástestvéreim! Ti arra vállalkoztok, hogy ebben az intézményben gyarapítsátok tudásotokat és ismereteiteket és így felkészüljétek annak a feladatnak a teljesítésére, amely nemzeti életünk kiépítésében a magyar munkásságra vár. Müvelt, erős nemzeti szellemű, a nemzeti sorskérdéseiben áldozatkészen helytálló munkásság fogja leghamarabb meghozni a munka és a munkás méltó megbecsülését, ami alapja kell, hogy legyen nemzeti életünknek.

— Ezért beszélt minden magyar ember szívéből a szónokok, amikor azt mondta, hogy nemcsak öntudatos munkások, de elsősorban öntudatos és céltudatos magyarok akartok lenni és amikor megállapította, hogy a munkáscélok eléréséhez szükség van arra, hogy az egyetemes magyar célok szolgálatában

festvéri együttműködésre fogjatok össze a magyar földműveléssel és a magyar értelmiséggel.

— A nemzeti nevében köszönöm, hogy nemes elhatározással e szép jövőjű intézmény szolgálatába álltatok. Eredményt és sikert kívánok munkátokhoz, amit figyelemmel fogok kísérni. Isten áldását kérem

a munkásakadémia működésére.

A nagy ünnepléssel fogadott beszéd után a miniszterelnök lejött a szónoki emelvényről és külön-külön kezét szorított minden munkással, miközben hoszszasan elbeszélgetett velük. Erdelklődött munkájuk, sorsuk felől, majd zugó éljenzés közepette bucsuzott el a hallgatóságtól.

Pre orsačkom zavodu za socijalnu politiku se stvorila akademija za delavce. Na otpiranjue došel i Bárdossy László minister predsednik i držal je govora.

Na paradnom otpiranjue, vi ime delavcov, koji su se zapisali za poslušanje navukov, je Bokor Pál, železni draksler z lepimi rečmi pozdravil ministra predsednika. Za njim je Bárdossy László rekel ovo:

Moji Brati Delavci! Rad bi bil, da bi i vi tak globoko prerazmeli, kak i ja, kaj su te reči ne prazne govorničke cifre. Kajti za istinu nesu! Za vas i za mene delo je jednako pravo življenje i vrednost življenja.

Pre skupnom poslu smo si jednaki brati, pajdaši,

to je se jeno, jeli smo pre stolici, mašini, meštrije, ili pre stolu, de se piše i de zvršavamo svoje delo, koje nam je Bog odredil i koje smo sposobni zvršavati. I cil nam je isti. Z našimi posli očemu zasigurati življenje onim, koje radi imamo i prek toga očemu zasigurati življenje, rezvijanje one narodne zajednice, k kojoj po krvi i duši si skupa spadamo i od koje se nedamo rezdvojiti. Si čutimo i znamo, kaj je to tak i ako ga v tem čuvstvu med nami nema razlike, kaj bi nas onda moglo rezdvojiti

Moji Brati Delavci! Vi ste zeli dužnost na sebe, kaj bodete v ovoj akademiji povekšali vaše znanje i poznavanje i tak se bodete spravili na onu velku zadaču koja čeka se magjarske delavce i s kojom se bo zidal naš narodni život. Naši delavci, inteligentni, jakoga narodnoga čnustva, koji se v pitanju narodne sodbine radi alduvaju, bodo najpredi donesli poštuvanje dela i delavcov, a to mora biti fundament našega narodnoga življenja.

Za to je govori iz srea sakoga magjarskoga človeka vaš govornik, da je rekel, da očete biti ne samo svesni delavci, nego v prvom redu svetni magjari i da je rekel da za ono, kaj delavci očuju postignuti, je potrebno, kaj v službi magjarske domovine bratski moraju skup držati si magjarski delavci, magjarski polodelci i sa magjarska inteligencija.

V ime naroda se vam zafalim, kaj ste tak plemenito stali do ove škole, koja ima tak lepu budućnost. Zelem vam, kaj bode lepo uspevala i ja bom na to pazil. Prosim boži blagoslov na delavsku akademiju.

Za tem lepim govorom, kojega su prijeli z velkim veseljem, je minister predsednik rišel z govornice. doli, pak je sakomu delavcu ekstra roku stisnul i duže vreme je spominal ž njim. Pital njih je, kak njim ide delo, življenje. Zatem se oprostil od parade a ludi su mu ust kričali, „čljen!“

Az elavult, „olcsó“ lámpa falja az áramot — az áram pedig pénzbe kerül.

Takarekoskodik? Krypton-fényt válasszon! Az új Kryptonlámpa onlja az izzóléhr fényt, mégis kisebb az áramfogyasztása

Az igazán olcsó világítás:

**TUNGSRAM
KRYPTON**

**A MÉP munkája
Kotorban**

A visszaszerzett Muraközben és annak nagyobb községeiben mindinkább teret hódít a Magyar Élet Pártja. Kotor községen Csizmadia István vezérlős elnöklote alatt és Farkas Alajos kisbírtokos, szervező titkár lakadallan szervező és felvilágosító propagandája révén máris szép számmal léptek be a pártba. — Az ide kinevezett tisztviselők és tanítók Polgári Kaszinó létesítenek és abba belevonják a község iparos és kereskedő társadalmát is, hogy kitermeljék a vezető réteget. — Kotor év vidékének ipartestülete november folyamán tartja a visszatérés óta első értekezletét. Ez alkalommal választja meg vezetőségét. Boldog örömmel várják az iparosok a munka megindulását, hogy bekapcsolódhassanak a magyar építő munkába.

Csáktornyal Mozi Gyurkovics fluk

A magyar nemzet és a történelem háláját érdemelték ki

— mondotta a kormányzó a lovasdandár nyiregyházi fogadtatásán

Hatvanezer főnyi tömeg ünnepelte a legfelsőbb Hadurat és vitéz huszárait

Zasluzili ste zafalu naroda i povesti, rekel je Guverner v Nyiregyhazu, da je došla konjenička brigada

Do 60.000 ljudi je svetilo na paradi največšega soldačkoga gospodara i vitezke husare

A nyiregyházi pályaudvar lobogó-díszben várja a korán reggel leérkező különvonatot.

A Dnyeper vidékéről hazatérő honvédek fogadja a városi kőrő örömmel és a fogadtatásra várják Magyarország kormányzóját is, aki maga akarja fogadni győzelmes harcokból hazatérő katonáit.

Ezeröttszáz kilométeres távolságból érkeztek haza a nyiregyházi honvédek, akik július 6-án léptek át az országhatártól s attól kezdve utján utakon, nehéz körülmények között töltek 6000 kilométeres távolságot.

Naponta 80–90 kilométeres meneteljesítményt produkáltak a magyar huszárok.

Október elején kezdődött meg a dandár felállítás. Részből lovai, részben gyalogosan indultak hazafelé.

Banhof v Nyiregyhazu je pun zastavi i tak čeka ekstermoga čuga.

Megérkezik a kormányzó

A kormányzó különvonata délelőtt 10 órakor érkezett. A különvonaton jött Bárdossy László miniszterelnök, vitéz Bartha Károly vezér zredes, honvédelmi miniszter, vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédezőrkár főnöke, valamint a kormányzó kíséretének tagjai.

A Himnusz hangjai mellett futott be a vonat a pályaudvarra. A Főmoltóságú ur, aki tengerenagyivégnyit hálját viselte, frissen szállt ki a szalonkocsiból s egyáltalában nem látszott meg rajta multietűi megsejtésének nyoma.

A főmeg egerverő telkesedéssel ünnepelte a Kormányzó urat. A dandárparancsnok löhátot jeentést tett a Legfelsőbb Hadurnak, aki ezután megsejtette a felsorakozott alakulatokat. Utána a Kormányzó ur a hazatérő honvédekhez beszédet intézett.

Guverner dohaja

Eksterni čuga Guvernera je došel ob 10 vuri. Na eksternom čugu

„A régi magyar dicsőséghez méltóan álltatok meg helyeteket“

A Kormányzó ur ezeket mondotta:

— A nyár elején kénytelen voltam csapataimnak azt a parancsot adni, hogy nyomuljanak előre a Kárpátgerincen túl fekvő területekre és torolják meg azt a galád lámadást, mely Kaszál és vele egész Magyarországot a bolsevisták részéről érte. Az első visszatérő csapattesteket felváltásuk alkalmával mülobtelegességem miatt, sajnos, nem fogadhattam személyesen. Annál jobban örülök, hogy most szemtől szembe láthatlak és meleg szeretettel üdvözölhetlek benneteket, amikor nehéz és dicsőséges harcok után hazatértetek.

— A súlyos harcokban a régi magyar dicsőséghez méltóan álltatok meg helyeteket. Kegyelettel gondoltok és gondol velem az egész nemzet azokra a vitéz fiainkra, akik ezekben a har-

Z velkim veseljem čekaju honvedske husare, koji su dimo došli s taborišta poleg Dnjepera

i natu paradu čekaju i Gospona Guvernera Magjarske, koji oče sam prijeti svoje soldate, koji se vrneju z vitezkih borbi.

Vitezke horbe konjeničke brigade

Z daline od jezeropetsto kilometrov su došli husari dimo, koji su juliša 6-ga prešli prek granice i od polti po hudim potim, v teškim prilikam su vdirali napre do vode Zbruc.

Prve dneve oktobra su se hapili brigadu menjati.

Nekaj na konju, nekaj na čugu, tak su vitezi dimo došli.

su došli Bárdossy László minister predsednik, vitez Bartha Károly visoki general, honvedski minister, vitez Szombathelyi Ferenc visoki general, šef generalštaba i oni koji Guvernera sprejavaju.

Da je čug došel igrali zu Himnusa. Preuviseni Gospon nosil je admiralsku opravu i friški je žisel s čuga,

nikaj se mu ne vidlo, kaj je prošil tleden betežen bil

Narod je z velkim veseljem prijel Gospona Guvernera, brigadir je na konju dal raporta najvišem soldačkom Gospodarju, koji je za tem pregledal trupe i držal hovvedam, koji su dimo došli govora

Po staroj magjarskoj dikl ste stali na svojim mestam

colkan esküjükhöz mindhalálig híven, életüket áldozták. Dicsőség ragyogja be emléküket!

— Büszke szeretettel tekintünk rátok, akik e harcokból derrekanan kivették részeteket és hála a magyarok Istenének, most szerencsésen visszatértetek otthonaitokba.

Govor Guvernera.

Na početku leta sem bil presiljen našim trupam zapoved dali, naj idu prek Karpátov i naj se osvetiju za on grdi, nepošten napadaj, koji su bolseviki napravili na Kaszu i stem na celu Magjarsku. Prve trupe, koje su došle, polti, kak su je zmenili, na moju žalost, zbog mojega, fietno minuloaga beteaga, ne sem mogel sam prijeti. Stem se više veselim, kaj vas vem morem v oči gledati i s topolom ljubavi pozdraviti ve, da ste se,

Türelmet kérünk

mindazoktól, akik ORION rádiókészüléket vásárolnak és egyik-másik típusunkat rádiókereskedőjüknél átmenetileg nem kapnák meg. Teljes üzemen dolgozunk ma is, hogy a bel- és külföldi megrendeléseket kielégíthessük. De tekintettel kell lennünk arra, hogy fontos

nemzetgazdasági érdek

az export változatlan keretek közötti fenntartása, mert a kivitt rádiókért nélkülözhetetlen nyersanyagok jönnek be az országba. A külföldre való szállítás viszont ma több időt igényel, mint béke idején, tehát az exportálandó árut korábban kell elkészíteni és útnak indítani, hogy kellő időben rendelkezési helyére jusson. Ezért kell a külföldet a belfölddel szemben némi előnyhöz juttatnunk. Nagy külföldi szállításaink ellenére is el fogjuk látni a belföldi szükségletet úgy, mint azelőtt, csak — mint mondtuk — egy kis türelmet kell kérnünk.

ORION RÁDIÓ

s teških i dičnih borbi dimo povrnu.

V tem teškim borbam bili ste na svojem mestu vredni stare magjarske dike. S poštuvanjem mislim ja i zmemom celi narod na one naše vitezke sine, koji su v ovim teškim borbam, verni svojoj prisegi, alduvali svoje življenje.

Dika naj sveti njihovom spomenu!

Gizdavo i z ljubavi gledimo vas, koji ste v ovim borbam pošteno meli svojevaga resa i fala Bogu magjara, kaj ste se srečno dimo povrnu.

A német hadsereg rászolgált az emberiség hálijára

— Ti a motorizált seregek korában, löhátot vágatok neki az 1000 kilométernél is hosszabb utnak. Annak az utnak, melyen őseink egykor hazát keresve jöttek a Kárpátok felé. Uj fényt szórattok a magyar lovasság ősi hírére és új megbecsülést szerzetek a lónak is. A magyar ember hü s nemes bajtársa, mely nélkül őseink a honfoglalási harcokat sem tudták volna megvívni, ezuttal is mindig ott volt, ahol szükség volt reá. Rossz idő, mocsaras terep, rossz ut nem tudta megállítani. És bizonyosodott, hogy a lovasság, helyesen alkalmazva, ma is nélkülözhetetlen fegyvernem.

— Ti rendelt tartottatok a területen, melyeket fegyverrel szálltatok meg és magyar módon emberségesen bántatok a meghódított ellenséggel. Nyitott szemmel néztetek körül és láttátok, milyen anyagi nyomort és erkölcsi romlást idézett fel a bolsevista uralom. Láttátok őlszerű tanványim éhezni a világ egyik leggazdagabb termőföldjének népet. Láttátok a raktárokká, mühelyekké, sőt mulatókká átalakított templomaikat. Láttátok szennyben és hitetlen-ségben felnőni az állati ösztöneitől hajított bolsevista ifjuságot. Benéztek a bolsevista hazugságok függönye mögé, — bár a világ minden kultúrnépe azt látná, amit ti! Akkor megérték, mennyire rászolgált az emberiség hálijára és csodálatára

a német hadsereg, mely vállára vette országnérészt annak a súlyos és véres munkának, hogy megszabadítsa a világot a bolsevista gyalázattól és veszedelmétől.

Vi ste denes, v vremenu, da se trupe pelaju na motoru, na konju jahali prek jezero kilometrov dugi pot. Po onom potu, de su negda naši dedi iskali domovinu i tak su došli do Karpátov. Hitili ste novo svetlost na stari glas magjarskih konjenikov i spravili ste novo poštenje i konjam. Dober i plemeniti prijatel magjarskog človeka, prek kojega naši starci nebi bili mogli zvršiti borbe za domovinu, je i ve navek tam bil, de je bil potreben. Hudo vreme, močvarne zemle, hudi poti ne suga mogli zastaviti. I pokazalo se, da prez konjenikov, ako su na svojem mestu. niti denes ne moči biti.

Vi ste držali reda na onim zemlam, koje ste od neprijatela s oružjem presvojili i na magjarski način, po človečjem ste postupali z neprijatelem, koji se predal. Z otrpiti mi očmi ste gledali i vidli ste onu materijalnu bedu i moralnu pokvarenost, koju je napravilo bolševičko gospodarjenje. Vidli ste kao gladuje narod v hižam, koje zgediju kak koci, na zemli, koja je jedna od najbogatših na celom svetu. Vidli ste cirkve, s kojih su napravili magazine, verkhštate, a i krčme. Vidli ste mlajšinu koja je zrasla v smradu, prez vere, čisto po živinski. Gledali ste se one laži, koje pokrivaju bolševički ferhangi — da bi bar celi kulturni svet 10 videl kaj ste vi vidli. Onda bi verovali, kakšu falu i dikju je vredna nemška soldačija, koja je na seba zela najvejši res ovoga teškoga i krvavoga posla, da bi oslobodili sveta od bolševicke sramote i pogibelj.

A magyar honvédség visszaillesította az emberi törvények tisztelétét

— Hogy az így lezüllött viszonyok közé visszavitték az emberi méltóság érzését és a rendet, hogy ott segítették felszabadítani a hitet és helyreállítani az emberi törvények tisztelétét, ezzel nemcsak a magyar

Országjárás — Putovanje po orsagu

SZEGED, az új magyar élet bölcsője
zibka novoga magjarskoga življenja

nemzet, hanem a történelem há-
láját is kiérdemelték.

— Haditudósításaink elvből
csak a száraz tények felsorolá-
sára szorítottak, a magyar
harcos nem szorul dicseretre,
de gondos, féltő szeretetünk ki-
sérte minden lépéseket.

— Örömmel, meleg szeretettel
és büszkeséggel üdvözöllek te-
hát benneteket, amikor most
hazatértek és tudom, hogy min-
dig számíthatok kipurált
erőitökre, akár békés munká-
ban, akár dicsőséges zászlóitok
alatt, ha fegyvereitekre újból
szükség lesz!

A beszédet többször szakította meg
a jeles tetszésnyilvánítás. Ezután a
Főméltóság Asszony a hazatért hu-
szárezredek zászlóit szalaggal díszít-
tette le, a Legfőbb Hádúr pedig
kiosztotta a kitüntetésüket.

Stem, kaj ste v ove pokvarene
kraje nazaj donesli vrednost člo-
veka i reda, stem kaj ste pomogli
osloboditi veru i poštovanje lud-
skih zakonov, zaslužili ste valu ne-
samo magjarskoga naroda, nego i
onu, koju bo povest napisala.

Naši taborski zvestiteli su samo
na suhom napisali pripoćenja, ma-
gjarski soldat nejde za pofalom,
ali naša ljubav, puna briga i straha
išla je za kakim vašim korakom.

Z veseljem, s toplom ljubavi i
gisdavo vas pozdravljam ve, da ste
dimó došli i s nam, kaj morem
navek računati na vašu sprobunu
jakost, makar v mirmom delu, ma-
kar pod vašom dičnom zastavom,
ako bi vaše oružje nazaj bilo po-
trebno.

Med govornom su čudapöt kri-
čali veselje. Potli govora je Preuz-
višena Gospa Guvernerka pre-
šila pantleke na husarske zastave
a Gospon Guverner je rezdelil
medalije.

A diszmenet

A Kormányzó ur parancsot adott
a diszmenetre. A zenekar rázendített
a zrezdindulóra és megkezdődött a
huszárok diszmenete Gyönyörű, te-
gyelménél menetesben jöttek a sok
pórá kiállott, kemény magyar huszárok
és tüzérek.

A diszmenet köze egy óráig tar-
tott s ezzel a lélekemelő ünneppel vé-
get is ért.

Paradni marš

Zatem je Gospon Guverner za-
povedal paradnoga marša. Mužika
je zaigrala

**a husari su jahali parad-
noga marša**

Lepo v redu su jahali te trdi
magjarski husari i kanoneri, koji
su tulko teškoce probali. Marš je
trajal

skorom jednu vuru

i stem je ta lepa parada zvršena.

**Csáktornyai Mozi
Gyurkovics fluk**

**UTFÁSÍTÁSRA,
PARKOSÍTÁSRA!**

Bigonia, Piroselevelű bükk, Celtis,
Corylus colurna, pirosvirágú gesz-
tenye, Gingko-biloba, Gömbakác,
Jegenyetyű, Juglans nigra, juhe-
rok : Acer neg. fol. var. Gömb-
juhar, Schvedleri : Hárs, Nyír,
Platán, Pr. pissardi, Triloba :
nagyon olcsón: akác, kőris, nyár,
szil. : Fenyő, gumófa :
nagy választékban.

Kolauch falkola, Szeged

Os magyarok lelke él ebben a
városban. Talán, a honfoglalók,
de még inkább azoké, akik Sze-
gedtől nem messze északra a
pusztaszeri mezőn évezredekre
magyar sorsot irtak a Duna-
Tisza környékére. Magyar szí-
vel élni, magyarrá lenni és ma-
gyarnak maradni örökké — ez
Szeged. Es Szeged előtt megtor-
pan minden idegen népi ter-
jeszkedés. Bevehetetlen várként
állt és fog állni a dél felől ter-
jeszkedni törekvő német és
szerb nemzetiségekkel szemben.

Tornyai büszkén néznek dél
felé huszonhárom éven kereszt-
ül, némán is hirdelve a magyar
hitet, hogy szabaddá lesznek
magyar véreink túl a trianoni
határon. Ez a dél felé nézés
történelmi hitvátsa a városnak.
Dél felé bocsátotta ki magából
a magyar rajokat és dél felől
szívta fel az idegen nemzetisé-
gek diákjait, hogy magyarrá té-
ve adja vissza őket.

Az ősi magyar lélek új kön-
tömben él ebben a városban.
Az 1879. évi árvíz elpusztított-
ta a török világ után itt ma-
radt nagy magyar falut. Gr. Tiz-
sa Lajos vezetése alatt új vá-
ros épült a régi helyén. Két
körútjával és hét sugárútjával
a legujabb városrendezési ter-
vek szerint övezi a Tisza ívét
a Maros torkolata alatt.

A hősök kapuja — Vitezka vrata

Ha Budapest felől érkezünk,
a virággal szegélyezett Boldog-
asszony sugárút vezet a város
szívébe. A sugárút végén áhita-
tos érzéssel lépünk át a hősök
kapuját. A világháború és a
nemzeti feltámadás hősei őrzik
ezeket a boltozatokat, melyek
átívelik a sugárutat. Kormányzó
Urunk vezérli a hősöket a
nagy magyar jövő felé, amit a
múlt hőseinek körülöttünk le-
begő lelke szentel meg. A kapun
túl Rákóczi lovasszobra néz ve-
lünk szembe a Gellért kapu
előtt, mely a Dóm-térre vezet.
Erre a térre úgy lépünk be,
mintha idegen városba érnének.
A művészi szép lenyűgöző ereje
nehézedik ránk szemben állva
a Fogadalmi templom hatalmas
tornyával, körülöttünk a pü-
spöki palota árkádjával. Feled-
hetetlen látvány. Gr. Klebels-
berg Kunó nagy lelke álmolta
ezt a teret és váltotta valóra.
Évről-évre itt kellnek életre a
szegedi szabadtéri játékok el-
bűvölően szép előadásai, hir-
delve a magyar művészet, a
magyar tudás csodálatos gaz-
dagságát. Kissé tekintünk az
árkádok alá is. A magyar na-
gyok szobrainak, emlékműve-
nek egész sora vonul el előt-
tünk. Csak Körösi Csoma Sán-
dor emlékműve előtt álljunk
meg egy pillanatra: "Keresek-
tek, kutassatok... Menjünk fel
a dóm fehér lépcsőin és lép-
jünk be. Kis földi porszemnek
érezzük magunkat a hatalmas
templom káprázatos ragyogása
alatt. Megszólal Európa egyik
leghatalmasabb orgonája, mint-
ha Isten szava zengene lelkünk-
ben. Alázattal és imádsággal a

Duh starih magjarov živi v tem
varašu. Morti je duh onih, koji su
stvorili domovinu, ili još bole onih,
koji su ne dalko proti sevrnu na
polani Pustasser krojili magjarsku
sodbinu med Dunavom i Tiszom
na više jeser let. Ziveti s magjar-
skim srceom, biti magjar i ostati
magjar za navek — to je Szeged.
I pred szegedom se zastavlja sako
stranisko narodno širenje. Te va-
raš stoji, kak čvrsti grad i stal bo-
za navek proti sakomu širenju srb-
skih i nemških narodnosti.

Turni njeghi gidavo glediju
proti jugu i čez 23 let — makar
i nemo — širili su magjarsku veru,
kaj se bodo naše magjarske krvi,
koje su prek trianonskih granic,
oslobodile. Te pogled proti jugu
je historijska dužnost toga varaša.
Proti jugu je puščal s sebe ma-
gjarske roje i s juga je vlekcl ka
sebi deake stranjske narodnosti,
koje onda vrne, odhranjuje v ma-
gjarskom duhu.

Starinski magjarski duh živi tu
v novom ruhu. Velka voda 1879.
leta poništala je tu ono velko ma-
gjarsko selo, koje je potli tursko-
ga sveta tu ostalo. Na starom
mestu se, pod voditelstvom grofa
Tisza Lajoša napravil novi varaš.
Ima sedem dugč glavne jednake
i dve velke ulice v okrog se to
po najnovšem planu za polepša-
nje varaša i tak leži okoli Tisze de
voda Maroš v nju teče.

szívünkben jövünk ki. Hirtelen
bájos melódia üti meg fülünket.
Fent a püspöki palota falán a
zenélő óra szólalt meg. Egye-
temi professorok, diákok alak-
jai vonulnak ki az óra alatt,
hogy ismét eltűnjenek a falban.
Alig vesszük észre a templom
előtt meghúzódó kis nyolcszáz-
éves tornyot. Az Árpádok idejé-
ből maradt itt. Ma a nemzeti
megújodás emlékművét viseli
falán.

Ako dojdemo u Budapeste, on-
da v sredinu varaša pela duga
jednaka ulica. Majke Bože sa pu-
na cvetja. Na kraju te ulice ide-
mo s poboznim srceom čez vrata
junakov. Junaki svetskoga tabora i
oni, koji su n'roda zdigli s mrtvih
čuvaju te bolte prek ulice. Naš
Gospon Guverner vodi te junake
k velkoj magjarskoj budućnosti a
duh vitezov prošlosti, koji vrti koli-
nas, je posveti. Prek ovih vrat nas
gledi Rákóczy-ov spomenik na ko-
nju, a dale su Gellért-ova vrata,
koja vodiju na plac velke crkve.
Na te plac stanemo, kak da bi
došli v stranjski varaš. Tu nas
prelada umetna lepota, da stojmo
pred velkom savetnom cirk-
vom, koja ima velke cifrate tur-
ne, a poleg stoji biškupečka pa-
lača s lepimi arkadi (otprti bolta-
sti ganjki). To lepotu je nemóci
porabiti. Velki duh grofa Klebels-
berg Kuno-a je stvoril toga lepoga
placa. Tu se držiju sako leto, pod
vedrim nebom, na slobodnom
prostoru umetne predstave, koje
širiju glas bogatstva magjarske
umetnosti i snanosti. Malo pogle-
damo i pod arkade i vidimo celi
red spomenikov magjarskih velkih
ludi. Da samo malo postojimo
pred spomenikom Körösi Csoma

Függönyre

ágyterítőre
divatos
csipkeszővetek
minden szélességben
olcsó árakon

Sütz néi

**Nagykanizsa
Zalaegerszeg**

Sándora „lőcite, iőcite“... (On
je v Aziji iskal rodno mesto ma-
gjarskoga naroda.) Idemo gori po
belim štengama crkve i stanemo
nutri. Kak da bi tak mali bili ka
zrno praha, da stojimo v toj vel-
koj svetloj crkvi, de nam lepote
oči kradaju. Tu se čujuje orgole,
jedne od najjakših v celoj Evropi,
i za istinu kak da bi se boža reč
čula i s poboznim i poniznim sr-
cem zidemo vun. I na jempot ču-
jemo lepu mužiku. Gori na steni
biškupečke palače je vura, koja
igra, se oglasila. Spod vure zideju
vun figure profesorov i deakov,
pak se onda nazaj skrijuje v steni.
Pred cirkvom stoji mali oemstvo
let star turen, komaj kaj smo ga
spazili. Za vreme Árpádovih kra-
lov je bil napravljen. Ve nosi na
steni spomentablu narodnog ob-
novljenja.

Történelmi szobrok sora

Spomeniki povesti

Njecs időnk sokat nézeget
ni. Ha fájó szívvel is, de itt
kell hagyunk a teret. Kissé
edőbb a klinikák palotái várnak
bennünket a Tiszaparton. Egy-
más mellett sorakoznak, hogy
kiváló orvosakkal és nagyszerű
felszerelésükkel a betegek ren-
delkezésére álljanak. Előttünk
a kikötő hajói vonják maguk-
ra figyelmünket. Kissé távolabb
a közúti hid hatalmas íve nyu-
lik át a Tisza fölött. A szegedi
part épületei közül kiemelkedik
a muzeum klasszikus stílusú
oszlopos palotája. Gazdag gyűj-
teményei, különösen az utóbbi
időkben erősen gyarapodott ré-
giségei sok érdeklődőt vonza-
nak. Távolabb a színház, a
Hungária szálló, majd a Stefá-
nia sétány zöldje következik.
Valahol messze pedig a Som-
gyi telep templomának két tor-
nya. A Tiszaparttól rövid ut-
ulán a Széchenyi-térre jutunk,
a város igazi központjába.
Szemben velünk a városháza
karsu tornya, csipkés teteje.
Az egész tér egymás mellett so-
rakozó parktűkrökből áll. A
parktűkrökben szobrok, Szé-
chenyi István, Vásárhelyi Pál,
Tisza Lajos, Deák Ferenc és a
városháza előtt a haragvó és
áldást osztó Tisza szobral. A tér
közepén húzódik a korzó négy
sor platánjával. Egyike a leg-
szébbeknek az országban.

Nemamo čuda vremena za g-
dati. Makar nas srce boli, moramo
ostaviti toga lepoga placa. Malo
dale nas čekaju poleg Tisze kli-

nické palače (Špitali de se doktori vučiju). Stojiju jena kraj druge, z najbolšimi doktori i najbolje vredjene betežnikom na respolaganje. Pred sobom vidimo ladje stati, malo dale pak velki cirkli mosta sižeju prek Tisse. Od zidin, koje stojiju poleg Tisse, se najlepše vidi muzeum z velikim stupam v klasičnom (starinska umetnost) stilu. Bogato skrajene starinjavi, osobito ve v noveše vreme se čuda toga nabralo i to ludi radi hodaju gledat. Dale og toga je kazališće, Onda hotel Hungaria i lepo zeleno šetališće Stefania, a z daleka pak se vidiju dva turni

cirkve Somogyi telepa. S poleg Tisse dojdemo po kratkom potu na plac Széchenyi-a, koji je prava sredina varaša. Pred nami su varaške hiže z vitkim turnom i čipkastim krovom. Po celom placu sam park, v table vrdjene. V saki tabli spomenik: Széchenyi István, Vársárhelyi Pál, Tisza Lajos, Deák Ferenc, a pred varaškom hižom spomenik Tisse (Da je mala blagoslove deli, a da je velka, onda je srdita i ruši). Na srdini placa je korzo (šetališće) z četiri rede platana (Velko drevje s širokim listi), jedno od najlepših v celom orsagu.

A szegedi paprika és papucs

Szegedinska paprika i papučil

Röviden emlekezzünk meg a város többi nevezetességeiről is. Első helyre kívánkozok a Horthy Miklós Tudományegyetem, a város kulturális életének központja. Továbbá a polgári iskolai tanárképző intézet és az iskolák egész sora. Igen figyelemre méltó az alsóvárosi Mátyás templom, Szeged leg régibb temploma. Itt őrzik a török uralom alatt megmentelt csodatevő fekete Mária képét. A ferencrendiek alsóvárosi templomán kívül még a Rókus és felsővárosi templom és különösen a kiesiny, de főkéletes művészi határu református templom kell fel az érdeklődést.

A város iparáról, kereskedelméről, életéről ilyen rövid keretben alig lehet érdemlegesen szólni. A szegedi paprikát már mindenki ismeri, de csaknem hasonló fokot ér el a virág- és gyümölcstermelés. Az ipari vállalatok élén a Szegedi Kenderfonógyár, az újszegedi Magyar Kender-, Len- és Jutaipar Rt., a Pick szalámgyár halad. Rendkívül fejlett a műbutoripar és igen híres a kisipari készítmé-

nyek közül a szegedi papucs és tarhonya.

Moramó na kratkom spomenuti i druge znamenitosti varaša. Na prvom mestu je visoka škola (univerza) Horthy Miklósa, koja je sredina kulturnog življenja varaša. Dale je profesorska škola za purgarske škole i celi red škol. Znamenita je i v dolnjem varašu Mátyásova cirkva, najstareša cirkva v Szegedu. Tu čuvaju kipa čudotvorne črne Majke Bože, kojega su srečno obranili za vreme turske gospočinje. Zvun franciskanske cirkve v dolnjem varašu, zname-nite su još cirkva Svetoga Roka i ona v gornjem varašu i osobito ona mala ali čisto umetno napravljena reformatska (kalvinska) cirkva.

Kaj se tiče obrta, trgovine i življenja toga varaša, za to v tem malom listu puno nemremo napisati. Szegedinsku papriku saki človek pozna, a ran tak na visokom stoji i povanje vektja i sada. Med fabrikam prva su Szegedinska fabrika konopla, novozegedinska Magjarska fabrika lena i jute, i Pickova fabrika salame. Zvun toga velke su i fabrike pohišta v mali obrtniki delaju szegedinske papuče i tarhonju (suhu testo za kuhati).

A csónakházak dicsőséges titka

Dične tajne čonskih hiž

A szórakozóhelyek élén a szegedi Városi Színház áll és nyáron az újszegedi part mentén hatalmas területen elterülő Városi Partifürdő. Újszeged hatalmas partjáról is itt kell szólnunk és a szegedi part mentén sorakozó uszó csónakházakról.

Itt, ezeknek a csónakházaknak egyikében született meg leg-először a szegedi gondolat és indult el hódító utjára legelőször a vörös rém, a bolsevizmus ellen. A szegedi gondolat nevében indult el a nemzet néhány kiváló fia, élükön Horthy Miklóssal, hogy felemelje állásából a nemzetet és hitet adjon a csüggedőknek. A Szegedről elindult kis nemzeti hadsereg azóta a diadalmos honvédséggé növekedett. A nemzet megmaradásába és erejébe vetett hit csodákat művelt. A magyarsá-

got méltó helyéhez juttatta Európa népei között és a Gondviselés megengedte, hogy a Szegedről elindult vezér, nagybányai vitéz Horthy Miklós a nemzetet egy új ezredév dicsőséges utjára vezesse.

Za dugi caj kratiti na prvom mestu je varaško kazališće, a vletki pak varaško kopališće, koje se na dugom vleče v dleml poleg vode. I v Újszegedu moramo spomenuti to velko mesto poleg vode i hižice sa čone, koje plevaju na vodi.

V takšoj jednoj maloj hižici se najprije narodila misel za oslobodjenje naroda i otdod se najpredi genula proti čerlenom strašnom bolševizmu. V ime szegedinske misli se zdiglo par velikih sinov naroda, na čelu s Horthy Miklóšom, kaj bi zdigli naroda, koji je omedvedal i kaj bi dali veru onim, koji su vufanje već izgubili. I Szegeda je zišla ona mala narodna vojiska, koja se pošli zdigla do dičnoh honvédstva. Vera v to, kaj bo narod ostal i kaj bo dobil jakosti, je stvorila čude. Magjarska je došla na vredno mesto med evropskim narodi i Gospodin Bog je dozvolil, kaj je naš szegedinski voditelj vitéz Nagybányai Horthy Miklós naroda dopelal na dični pot novih jezera let.

Dr. Sadras István

Zágrábban letartóztattak 40 rémhírtérjesztő szabadkőművest

Zágrábból jelentik, hogy ott ismét letartóztattak 40 szabadkőművest. A letartóztatottak résztvettek álhírek terjesztésében és azon mesterkedtek, hogy

megzavarják Horvátország és a tengelyhatalmak viszonyát.

Ezenkívül azzal vádolják őket, hogy kijárásokkal foglalkoztak. Egy részüket rögtönítelő bíróság elé állítják, a többi gyűjtőtáborba kerül. Más volt szabadkőművesek ellen vizsgálatot indítottak.

Delo MÉP-a (Magjarske stranjke života) v Kotoribí

V povrnjenom Medjimurju i v njegovim većim općinama se više se širi Magjarska stranjka života. V Kotoribí predsednik Csizmadia István i tajnik za organizaciju Farkaš Alajoš se stalno trudiju, kaj bodo narod rezsvučeni i organiziran i već je čuda njih stupilo v stranjku. Činovniki, koji su sem postavljeni i naučitelji su napravili Purgarsku kasinu, v koju bodo pozvali i domaće trgovce i meštore kaj bi složili voditelstvo stranjke. Kotoribíski i okolišni meštiri bodo v novembri meli pošli, kak su se povrnuli. svoju prvu sesiju, na šesteroj bodo zebraли voditele. Meštiri z velikim veseljem čekaju, kaj se bodo pošli hapili, tak kaj bodo i oni mogli pristupiti k delu magjarskoga obnovenja.

Csáktornyal Mozl Gyurkovics fluk

A csáktornyai járás mezőgazdasági bizottsági tagjai

(Folytatás)

7. Drávaszentmihály. Rendes tagok: I. Búbek Lőrinc B., Hizsmán Imre Nyírölgy, II. Dámis Imre Nyírölgy, Gyuránecz György D., III. Hajdúnyák Ferenc Nyírölgy, Ovsár József Jánosfalva. Hivatalból tagok: körjegyző jenen ez nincs, Poszavce György községi bíró D., Poszavce Alajos Nyírölgy, Hozmec József községi bíró Jánosfalva, Krisztofián községi bíró nincs. Póttagok: Kovácsics Márton Jánosfalva, Meszarics István Jánosfalva, Hunyadi Mátyás D., Jágec Vid Nyírölgy, Vincécs György D., Pintarics József Nyírölgy.

8. Felsőmihályfalva. Rendes tagok: I. Cmrécsnyák János Mártonháalom, Kneziés Ferenc Farkashegy 78. h. sz. II. Szrša József Mihályak 28. h. sz. Jambrovics Elek Felsődomboru. III. Vidéc József F., Kálmán István F. (Károlyosy), IV. Lovrec Konrad Héltévezér (Zsambárdos), Cécarkó Gábor Felsődomboru, V. Lovrec József molnár Héltévezér. Hivatalból tagok: Vlachner Ferenc körjegyző, Gregorinócsics Ferenc községi bíró Felsőmihályfalva, Brunda Ferenc községi bíró Farkashegy, Horváth György községi bíró Mártonháalom, Novák György községi bíró Felsődomboru, Klobucsárics Ferenc községi bíró Királyak, Zorkovics István községi bíró Héltévezér. Póttagok: Csernesics Vince Felsőmihályfalva, Belovics Ferenc Felsődomboru, Skrinjár Antal Farkashegy (Ujhegy), Horváth Alajos Királyak, Lovrec József (gépész) Héltévezér 5. sz., Cmrécsnyák Jakab Mártonháalom, Novák Imre Farkashegy, Makovec Károly F.

Fájdalmaknál.

kimerültségnél, lehangoltságnál, muló émelegéseknél pompás, üdítő, frissítő, felvillanyozó és enyhítő hatása van a valódi

DIANA SÓSBORSZESZNEK

akár a fájó testrészekre alkalmazott borogatások alakjában, akár bedörzsölőszereként alkalmazva. Használható belsőleg is, például cukorra cseppentve, vagy kellemes illatú, gyors párolgású gőzeinek belégzése után.

Sohasem okoz csalódást!

A valódi Diana-sósborszesz mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
86 f.	1.50 P	4.20 P	7.80 P

ELADÓ Balatonberény csendes, portmentes helyén 625 □-öles termő gyümölcsösével és szőlővel négyszobás, télen is lakható

VILLA

Cím:

Burgics Vilmos, Balatonberény.

Perger Márton Szentmargithey. Hivatalból tagok: Szobocsan Boldizsár községi bíró M., Cetics Péter községi bíró Békásd, Szobocsan Mihály községi bíró Tündérlak, Házsis Miklós községi bíró Szentmargithey, Kodba Antal községi bíró Lapány. Póttagok: Kodba Antal Lapány, Némecz József M., Jurovics Mátys M., Kész György Tündérlak, Silec Antal Szentmargithey, Tersztenyák Márton Szentmargithey, Turk Mihály M., Kodba János Lapány.

12. Muraszerdahely. Rendes tagok: I. Tersztenyák Ignác Bozsákhegy, Herzensnyák András Szencsehegy, II. Novák Ferenc Muraszerdahely. Zadravec Mihály Szencsehegy, III. Rob Dömötör Szencsehegy, Novák József Bozsákhegy, IV. Topolko György Muraréthát, Hálóy Márton Szencsehegy. Hivatalból tagok: Dr. Péter Sándor körjegyző, Vársics István községi bíró Muraszerdahely, Hozlián István községi bíró Szencsehegy, Kozár Ferenc községi bíró Bozsákhegy, Major Mihály községi bíró Muraréthát, Póttagok: Magyarics Ferenc Muraréthát, Okrasa Ferenc Bozsákhegy, Poszodi István Szencsehegy, Boj András Muraszerdahely, Leitman Sándor Szencsehegy, Sziernád Antal M., Premus Antal Bozsákhegy, Premus Tamás Bozsákhegy.

13. Stridóvár. Rendes tagok: I. Bendekovics Lipót Robádihegy, Golnó Mátys Ráckanizsa, II. Sostaries József Bánfihely, Skáfar Ferenc Kis-magyaróvár, III. Rojko Miklós Gáborvölgy, Jug Ferenc Murafüred, IV. Kráutchaker Albert Robádihegy, Kész Károly Hátarórs. Hivatalból tagok: Szilágyi Lajos körjegyző, Mihács István községi bíró Stridóvár, Vozlics Viktor községi bíró Ráckanizsa, Rojko Miklós községi bíró Gáborvölgy, Jug Ferenc községi bíró Murafüred, Kovácsics Antal községi bíró Vashegy, Kolmanics János községi bíró Szentorbanhegy, Zsupánecz Márton községi bíró Hátarórs, Csernecz József községi bíró Bánfihely. Póttagok: Kermek Viktor Robádihegy, Horváth János Szentorbanhegy, Brodnnyák Antal Csáktornyán, Skramlec István Bánfihely, Golnók Jakab Vashegy, Kolarics Bertalan Ligetfalva.

14. Viziszentgyörgy. Rendes tagok: I. Saffarics József V., Sajnovics Ferenc Kismihályfalva, II. Polocsnik József V., Novák Imre V., III. Zadravec Vince Nyiresfalva, Kovácsics József Kismihályfalva, IV. Muray Róbert V., Cernics István V. Hivatalból tagok: Fajka Jenő körjegyző, Horváth János községi bíró Viziszentgyörgy, Pehoc György községi bíró Gyümölcshégy, Szernez György községi bíró Kismihályfalva, Saffarics Mihály községi bíró Nyiresfalva. Póttagok: Meszarics Mihály Kismihályfalva, Szabolcs Péter Kismihályfalva, Skvortc István Gyümölcshégy, Tomácsics Márton V., Horváth József V., Kolác Guszt. A csáktornyai járás mezőgazdasági bizottságának hivatalból tagjai: Dr. Vida Ferenc járási főszolgabíró, Szigetvári Imre járási gazdasági felügyelő.

December 4. Ez a nap a m. kir. Államsorsjáték legközelebbi húzásának napja. Idejében szerezze be államsorsjegyét (ára egész 3— P., fél 150 P.), akkor Önnek is esélye lehet a nyeresésre! Főnyeremény 40.000 P.

FEKETE MARGIT
köpeny-,
női- és gyermekruha
szalon
Salon za kapute 1
oprave za žene i decu
NAGYKANIZSA
Hunyady-utca 7. szám.

Képviselőház előtt a költségvetés

*Stroškovnik je pred
orsakom hižom*

A képviselőház folytatja az 1940. évi költségvetés tárgyalását. A belügyi tárca költségvetésének megvitatásakor igen értékes hozzászólások hangzottak el. Paál Árpád erdélyi képviselő meglehetősen adózott a magyar közigazgatás erdélyi szerveinek kijelentésére, hogy Erdély legnagyobb elismerését váltotta ki a magyar katonai közigazgatás korszerű szelleme, amely szociális téren is kiválóan működött. Közi-Horváth József képviselő a csendőrség, rendőrség és az árvízvédelmi kormánybiztosság eredményes munkáját vázolta. Majd a vármegyék szociális tevékenységéről nyilatkozott nagy elismeréssel. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter válaszolt a felszólításokra. Bejelentette a közigazgatás reformját, amely különös tekintettel lesz a visszatért területekre. A családvédelem még az eddignél is nagyobb mértékben szerepel a magyar közigazgatás munkájában. A közegészségügy fejlődése is tovább tart. Egyébként a szociális gondoskodás és a preventív egészségvédelem terén európai eredményekre hivatkozhatunk.

*Orsačka hiža dale respravla
stroškovnik za leto 1942. Pre
respravlanju stroškovnika za
ministra znutrašnjih poslov su
se čuli tepi, hasnovili govori.
Paál Árpád oblegat z Erdélyja
je s toplimi rečmi pofalil ma-
garsku upravu v Erdélyu. Re-
kel je, da je magjarska soldačka
uprava v Erdélyu koja je delata
i na sociatnom polu, zastužila
najvešku pofalu. Közi Horváth
József je pofalil žandare, poli-
caje i dobro delo vladinoga
komišaru za obranu proti velke
vode. Vitez Keresztes-Fischer
Ferenc, minister znutrašnjih
poslov je dal odgovora. Obečal
je da se bo civilna uprava ob-
novila, osobito na povrnjenim
krajim. Obrana familije bo me-
la još vekšega rečuna v ma-
garskoj upravi. Isto tak bodo
pazili i na narodno zdravlje.
Kaj se tiče socialne skrbi i ob-
rane zdravja, to moremo reči,
kaj smo v evropi med prvimi.*

A honvédelmi tárca vitája

*Stroškovnik honvédskoga
ministra*

Faragó Ede előadó kegyelettel emlékezett meg a hősi halottakról, akik életüket és vérüket áldozták a hazáért és az új Európáért. Csicsery-Rónay István Gömbös Gyula elhunyt magyar miniszterelnök emlékéül idézte, aki még katonai egyenjóságunk előtt megkezdte honvédségünk fejlesztését. Bakó László azt kívánta, hogy léptessék elő a polgári életben is a kitüntetett honvédekét. Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter kifejtette, hogy mit ölel

fel a költségvetés és rámutatott a honvédség erejének nagy jelentőségére. Annál nyugodtabban szemlélhetjük az eseményeket, minél erősebb, hatalmasabb hadseregünk. A magyar csapatok harcraíról szólva — hogy ha honvédeink nem állnának most a Donecnél és az előrelátás nem keresztelje az orosz terveket, ma már az Alföld lenne Budjenni működési területe. Megemlítette, hogy német szakértők milyen nagy elismeréssel nyilatkoztak a magyar hadiipar nagyszerű teljesítményéről, amelynek hadseregünk kitűnő felszerelése köszönhető. Kijelentette, hogy hőseink hátramaradottjairól és a hadbavonultak hozzátartozóiról a legmesszebbmenően gondoskodunk. A hadbavonult legénység illetményeit — ötszörösére emelik. A képviselőház a költségvetést elfogadta.

Faragó Ede referent se s stopotnotni rečmi zmisli za soldate koji su vitezi hmrli i alduvali svoje življenje i krv za domovinu i za novu Europu. Csicsery Rónay István je spomenul pokojnoga velkoga magjarskoga ministra predsednika Gömbös Gyulu, koji se hapil honvedstvo povekšati još za ono vreme, da nam to ne bilo smeti. Bakó László je zahteval, kaj bi one honvede, koji su dobili medalje i v civilnim življenju puščali napre. Vitez Bartha Károly honvedski minister je pretolnačil kaj je sve v stroškovniku i spomenul je važnost, kaj je soldačija tak jaka. Cim imamo jakšu soldačiju, stem mirneše moramo gledati svetska pripečenja. Govori za borbe magjarskih trupa, pak veli, ako magjarske trupe ve nebi stale pre Donecu i da nebi bolševikam prekržili njihove plane, onda bi ve general Budjenni negdi na Alföldu (velka niska zemla na sredini Magjarske) komanderal svoje trupe. Spomenul je, kaj su nemški stručni ljudi jako pofalili naše taborske fabrike, kojim moremo zafaliti, kaj je naša soldačija tak opravlena. Zjavil je kaj se bodo kak najdale brigali za familije pokojnih vitezov i onih koju su i ve v taboru. Soldeti na fronti bodo dobili pet pot tulko penez, kak su do ve dobavljali. Orsačka hiža je stroškovnika prijala.

Az igazságügyi költségvetés

*Stroškovnik ministra
pravice*

Benkő Géza örömet fejezte ki, hogy jogrendszerünk és igazság szolgáltatásunk alkalmazkodik a korszermékhez és rászorítja az egyént, hogy jogait a közösség

Mindenkit érdekel, akinek pénzre van szüksége, hogy december 4-ére esik a magyar királyi jótékonyceüli állami sorsjáték húzása, amikor kihúzásra kerül a

40.000 P.-ös

főnyeremény és több szép nyereményösszeg is.

A sorsjegy kapható az összes sorsjegytárasztóknál és dohányüzletekben.

érdekeiben gyakorolja. Zsidó Sándor kifejtette, hogy a család az államközösség első sejtje, amelyet védeni kell. Sajnálatosnak tartja, hogy sok helyen még mindig családaltalan emberek foglalják el a vezető állások sok helyét. Radocsay László igazságügyminiszter beszámolt arról, hogy Erdélyben az igazságügyi intézmények kiépítésére és a jogegységítésre kezdődött. A visszatért belvidéki területek is folyik az igazságügyi intézmények felállítására. A tagosítás problémájáról kijelentette, hogy fokozzák a tagosítás ütemét és megakadályozzák a további birtokfelaprózásokat. A költségvetést a Ház elfogadta.

Benkő Géza je zrekel svoje veselje, kaj se naši zakoni ravnaju po novim vremenima tak, kaj neki človek mora delati za dobro celoga naroda. Zsidó Sándor je rekel kaj je familija prva v državnoj zajednici, zato ju treba čuvati. Škoda, kaj na čuda vedočim mestam su još naved postavljeni ljudi prez familije. Radocsay László, minister pravice je dal rečuna, kaj je v Erdélyu sodstvo i postavljenje činovnikov gotovo i zakoni su zjednaci. V povrnjenim južnim krajem se isto ve postavljaju sodci i vredjuju se sodi. Govoril je i za komasociju i veli, kaj ju bodo požurili i bodo sprečili, kaj bi se mali imeti još dale dobili. Stroškovnika je orsačka hiža prijala.

Tüzoltótanfolyam Csáktornyán

*Fejervergarska škola
v Čakovcu*

Csáktornyán is megnyílt a tűzoltótanfolyam, amelyen 70 tűzoltót képeznek ki. A 10 napos tanfolyam után a hallgatók elméleti és gyakorlati vizsgálatot tesznek.

V Čakovcu držiju fejervergarsku školu v kojoj bodo svežbali šestdeset fejervergarov. Škola traja 10 dni, onda bodo ispiti, na kojem bodo fejervergari pokazali, kaj su se navčili.

Csáktornyai Mozi
Gyurkovics fluk

Kühne Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.

nagykanizsai és muraközi ierakata és képviselote.

Kutoricamorzsolók, darálók, szecskavágók, répvágók, takarmányfúlesztők, ekék, boronák, kapáló, kaszáló, arató, vetőgépek stb. mezőgazdasági gépek ierakata.

Telefon: 595. Samu Lajos Nagykanizsa. Király-utca 28.

Csütörtök - Četrtek

Vesti z magjarskih krajov

ERSEKIJVÁR

A város közönsége lelkesen ünnepelte a felszabadulás harmadik évfordulóját. Hálaadó istentiszteletet és az országzászló előtt ünnepséget tartottak. A város közönsége a felszabadulás napján dohánytalan napot tartott, amelynél 2200 pengőt és 50.000 cigarettát gyűjtöttek a honvédeknek.

Varaški purgari su z velkom paradom svetili tretje leto oslobodjenja. Bila je sveta meša i pred orsačkom zastavom su paradu držali. Na den parade su ludi ne pušili i za to su za honvede skup nabrali 2200 pengő i 50.000 cigarettalínov.

BUDAPEST.

A Baross Női Tábor a harc-térről levelet kapott, melyben a küzdő katonák megköszönték a nekik küldött téli felszerelést és a hősök családijainak juttatott pénzbeli támogatást.

Barošovo žensko društvo je dobilo s fronte pismo, v kojem se soldati lepo zahvaljuju za zimске stvari, koje su njim žene poslale i za pomoć, koje su dali soldačkam familijam.

KOLOZSVÁR.

A N. M. K. szervezete több mint 1000 munkást 1000 pengőt gyűjtött a katonák hozzátartozói részére. A Lady szövőgyár munkásnői 500 pár érmelegítő kötést vállaltak a harc-tereken küzdő hősök részére.

Delavci koji su se našli v NMK. (društvo delavcov) su za soldačke žene i decu nabrali 1000 pengő. V fabriki Lady su ženske 500 pari štucne spravile skup za honvede, koji su na fronti.

PECS.

A pécsi piacon őrizetbe vettek több árdrágítót és megindították ellenük az eljárást. Ugyanakkor a mohácsi piacon hét árdrágító ellen indítottak eljárást, mert különböző cikkeket a maximális árnál drágábban árultak. Közülük hárommal internáltak.

Na piaču su zaprli više nabijačov cen. V isto vreme su v moháču proti sedem nabijačov cen zametnuli istragu zato, kaj su nekoje stvari tržiši prek maksimalne cene. Od njih su tri internirali.

BUDAPEST.

A m. kir. Kuria kimondta, hogy a pilinka közszükségleti cikk s ezért utasította a járásbírószágot, hogy az árdrágító kereszmáros ügyében hozzon újabb ítéletet.

M. kr. Kuria (Najvišeši sod) je zrekla, kaj je žganica narodna potreboča, pak je zato uputila kotarskoga sodea naj proti krčmaru, koje cenu nabijač zreže novu osudu.

Mindetéseket felvesz
a kiadóhivatal

Kerestől délre a tengerparton nyomulnak előre a németek. — A szovjet főváros két pályaudvarát és Nisnij Novgorod hajógyárát felgyújtották a német bombák. — Tula mellett szétverték egy szovjet lovashadosztrályt. — Helsinki válasza Washingtonnak: Finnország addig harcol, amíg szabadságát biztosította. — Leváltották a krími szovjetlerők főparancsnokát. — Német és finn repülők megakadályozták a forgalmat a Murman vasuton. — Hat angol gépet lőttek le a Csatorna felett. — Nyolc angol gépet lőttek le az olaszok. — Rómában ünnepélyesen fogadták Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztert. — Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter nagyjelentőségű szociális, családvédelmi és közigazgatási reformokat jelentett be a Házban. — Elfogadták a belügyminiszteri tárcsa költségvetését.

Nemci ideju napre kre morja od Kerča na juq. Nemški bombe su vužgale v Moskvi dva banhofe i Nižnij Novgorodu fabriku, de se ladje delaju. Poleg varaša Tula su rezbili jednu sovjetsku konjeničku diviziju. Finci su dali odgovora Ameriki, kaj se bo Finska tak dugo borila, dok si bo svoju slobodu zasigurala. V Krimu su glavnomu sovjetskoga zapovednika zmenili. Nemški i finski avioni su sprečili vožnju na murmanskoj železnici Ober Kanala su nemci šest engleskih avionov dolistrellili, a taljani pak ober sebe osem engleskih mašin v Rimu su z velkom paradom sprijeli našega financeministra Reményi-Schneller Lajosa. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc, minister znutrašnjih poslov je v orsačkoj hiži držal velkoga govora v kojem je prijavil nove zakone za socialnu skrb, obranu familije i civilnu upravu. Prijeli su stroškovnika ministra znutrašnjih poslov.

Nemci ideju napre kre morja od Kerča na juq. Nemški bombe su vužgale v Moskvi dva banhofe i Nižnij Novgorodu fabriku, de se ladje delaju. Poleg varaša Tula su rezbili jednu sovjetsku konjeničku diviziju. Finci su dali odgovora Ameriki, kaj se bo Finska tak dugo borila, dok si bo svoju slobodu zasigurala. V Krimu su glavnomu sovjetskoga zapovednika zmenili. Nemški i finski avioni su sprečili vožnju na murmanskoj železnici Ober Kanala su nemci šest engleskih avionov dolistrellili, a taljani pak ober sebe osem engleskih mašin v Rimu su z velkom paradom sprijeli našega financeministra Reményi-Schneller Lajosa. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc, minister znutrašnjih poslov je v orsačkoj hiži držal velkoga govora v kojem je prijavil nove zakone za socialnu skrb, obranu familije i civilnu upravu. Prijeli su stroškovnika ministra znutrašnjih poslov.

Péntek - Petek

Három szovjet cirkáló, egy romboló és öt nagy kereskedelmi hajó szétbombázták a Fekete Tengeren. — Német nehézütegek lövik Kronstadt hajógyárát. — Újabb légitámadások Moszkva és Szentpétervár ellen. — Keres előtt több parti erődítményt elfoglaltak a németek. — Szebasztopolban hajóra szállt csapatokat árasztott

el gépfegyvertűzzel a német légierő. — A szövetséges csapatok a Donec-Don vidékén közelednek Vorosilovgrad felé. — Két nagy angol teherhajót súlyosan megrongáltak a brit vizeken. — Német és olasz repülők heves támadása Tobruk ellen. — Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter: „Katonáink a Szovjet elleni háboruban a magyar haza biztonságáért és szabadságáért harcolnak”. — Magyarország kormányzóját, a hős honvédeket és nagy szövetségeseinket ünnepelte a Ház. — Egyhangúlag elfogadták a honvédelem költségvetését.

Četiri taborske i pet trgovačkih ladji su nemci z bombami vništili v Crnom morju. Nemški teški štuki strelaju fabriku de se ladje delaju, v Kronstadtu. Na Moskvu i Petrograd anova hičeju nemci teške bombe. Pred varašom Keres su nemci zavzeli više kul, poleg morja. V Sebastopolu su nemci z mašinjever strelali na solklaciju koja se spravljala na ladje. Pre vodam Donec i Don skupne naše trupe marširaju proti Vorosilovgradu. Na engleskim vodam su dve teške engleske ladje skvarili. Nemški i taljanski avioni fest napadaju na Tobruk. Vitéz Bartha Károly honvédségi miniszter je rekel: „V taboru proti sovjetam se naši soldati boriju zato, kaj bode magjarska domovina sigurna i slobodna.“ V Orsačkoj Hiži su svetkovali Guvernera Magjarske, naše viteške honvéde i naše velke saveznike. Stroškovnik honvedskoga ministra su z jednim glasom prijeli.

Szombat - Sobota

Német tengeralattjáró megrongálta és elsüllyesztette az angol Ark Royal repülőgépanyahajót. A 22.000 tonnás őri-áshajó 60 repülőgépet és 1600 tengerészt vitt a fedélzetén. — Állandóan bombázzák a Keresből menekülő bolsevistákat. — A német csapatok benyomultak Keres erődítményébe. — Az angol hajók nem tudnak már bejutni a befagyott archangelski kikötőbe. — Rosztovtól északra törnek előre a szövetséges csapatok. — Már csak a kaukázusi kikötőket használhatják a Szovjet Fekete tenger ihajóhada. — Halálos ítéletek Brünben és Prágában gazdasági rombolás miatt. — Falmouth hajógyárát bombázták a németek. — Észak-Afrikában jelentékeny mennyi-

La ferhange
za pokrivače za postele
moderne
Štofe od čipki
v sakoj širini se dobiju
po fal ceni pre

Nagykanizsa
Zalaegerszeg

ségü fegyvert zsákmányoltak az olaszok. — A nagybányakörnyéki bányászok 550 pengőt adtak össze a katonáknak. — Radocsay László igazságügyminiszter nagy beszéde után elfogadták az igazságügyi tárcsa költségvetését.

Jedna nemška podmornica je s torpedom strelila i vtopila velku englesku maticnu ladju „Ark Royal“ za aeroplane vositi. Ova ladja je mela 22.000 toni, vosila je bo aeroplanov i mela je 1600 marinero. Bolševike, koji bešuju s Keresca nemci stalno bombardiraju. Nemške trupe zašle su v kule varaša Keresca. Engleske ladje već nemreju doći v Archangelsk, kajti se morje smrlo. Zveane trupe marširaju napre od Rosztova na sever. Sovjetske ladje na Crnom morju moreju nucati mesta za ladje samo na Kaukazi. V Brün-u i v Pragu su više ludi odsodili na smrt zbog gospodarskog kvarenja. V Falmouth (Engleska) nemci hičeju bombe na fabriku de se ladje delaju. V Severnoj Afriki su taljani zavzeli čuda oružja. Magjarski rudari su nabrali 505 pengő za soldate. Radocsay László minister pravice je držal velkoga govora v orsačkoj hiži i zatem su prijeli njegov stroškovnik.

Vasárnap - Nedela

Súlyosan megrongálták a Malaya nevű 31.000 tonnás brit csatahajót. Több angol hadihajót is harckepctelenné tettek az Ark Royal elsüllyesztői. — Hat nap alatt 119 repülőgépet vesztettek az angolok. — Beszüntették a munkát a három legnagyobb szovjet hadianyaggyárban. — A keleti arcvonal közepes szakaszán a németek vizsztatást tartottak az ellenség gyalogos és páncélos ellentámadásait. A Szovjet a harcok során 44 páncélost vesztett. — A megfagyott utakon akadály nélkül nyomulnak előre a Donecdomb vidék felé a szövetséges csapatok. — Egy német repülőgép elsüllyesztette a Trancollino angol jelzőhajót. — Elsüllyesztették a Bradford City angol teherhajót. — Heves harcok Gondar körül. — Német repülők Tobrukot és Marsa Matruhót bombázták. — Eddig 135 szov-

PÁLCSICS
FEST • TÍSZTIT
FARBA • ČISTI

Gyár: Nagykanizsa
csáktornya gyűjtő: Horthy Miklós-tér
(volt Kelemen Imre-féle helyiség)

1941. november 20.

jet szállító és kereskedelmi hajót súlyosítottak el a németek.

Anglesku taborsku ladju „Malaya” koja ima 31.000 ton, su teško skvarili. Oni koji su vtopili Ark Royala, su i druge engleske taborske ladje skvarili tak, kaj se dale nemreju boriti. Tri najveće sovjetske fabrike za taborski material su posle zaple. Na sredini ispodne fronte su bolševiki napadali na nemce s pešicima i oklopničima koji, ali su je odbili. Sovjeti su egubili 44 oklopljenih kol. Poti su se smrali i ve naše trupe presapreke idu napre v bregovju pre Donec vodi. Jeden nemški avion je vtopil englesku ladju Francollino zvanu, a drugi su vtopil englesku tešku ladju Bradford City. Jake borbe koli Gondar-a v Afriki. Nemški avioni hičeju bombe na Tobruk i Marsa Matruh (Afrika). Do ve su nemci vtopili 135 sovjetskih trgovačkih i taborskih ladji.

Hétfő — Poneledek

Tichvinnél a németek állították a Szentpétervár—vologdi vasutvonalat. — Szobasztopot elélt egy erősen kikapított erődöt elfoglaltak a németek. — Egyetlen hónap alatt 2174 repülőgépet vesztett a Szovjet. — A tengely bombázói elsüllyesztettek 5 angol hajót és kettőt erősen megrongáltak. — Háromórás harcban véresen összeomlott egy sovjét ellentámadási kísérlet. — Az elmúlt héten 49 repülőgépet vesztett Anglia a Földközi Tengeren. — A Suez csatorna területét bombázták a németek. — Három angol hajót ismét elsüllyesztettek az olaszok a Földközi Tengeren. — Kéket Afrikában összeomlott egy brit támadási kísérlet. — Szibériából szállít élelmiszert a nyugati területre a szovjet.

Pre Tichvino su nemci predli železnica koja pela v Petrovograd-Vologd. Pred Sebastopolom su nemci zrušili jenu velku jaku sasi-danu kulu. Črez mesec dni su sovjeti egubili 2174 evroplanov. Naši avioni su vtopili pet engleskih ladji, a dve druge sa jako skvarili. Sovjetski soldati su napravili velki napadaj na nemce, borba je trajala tri vure i napadaj se zrušil. Prošli tjeden su englesi egubili na Srednjem morju 49 aeroplanov. Na Sueski kanal (med Afrikom i Azijom) su nemci bombardirali taborska mesta. Taljani su pak tri engleske ladje vtopili na Srednjem morju. V ishodnoj Afriki se zrušil jeden engleski napadaj. Sovjeti tijam s Sibirije vo-zuju hranu na svoju frontu.

Kedd — Tork

A szövetségesek bevették Ker-cset és 101.600 foglyot ejtettek. — Londonban már borusan itélik meg a kaukázusi helyzetet. — A szövetségesek a Donec mellett kibővítették hidőrállásait. — A japán képviselőház megszavazta a hárommilliárdos rendkívüli hadügyi költségvetést. — Hétfőn sem állott munkába a sztrájkoló 53.000 amerikai bányász. — Egy német altiszt megsemmisített egy 52 tonna szovjet harci kocsit. — Az Argus angol repülőgépanyahajó is megsérült német bombáktól.

— A hazatérő honvédek ünnepeles fogadtatása Nyiregyházán. — A multheti gyengekedésből felgyógyult Főméltóságú Kormányzó Úr is, a Főméltóságú Asszonnyal együtt részt vett az ünnepségen.

Zvesane trupe su sazele varaša Kerč i vlovili su 101.600 zarobljenika. V Londonu se već bojuju sa to, kaj sovjetima v Kaukazijski slabo ide. Poleg Doneca su naše trupe rezirile svoje položaje. Japanska orsačka hiža je prijala svunredni taborski stroškovnik od tri milijardi. 53.000 rudarova, koji su v Americi v štrajku, niti v pondeleku nesu išli na posel. Jeden nemški podoficer je vništil jedna sovjetska taborska kola od 52 tone. Argus zvanu, englesku taborsku mačičnu ladju, koja vozi avione isto su s bombami trefili. V Nyiregyházán su honvede, koji su došli dimo s taboriša prijeli s velkom paradom. Preusvišeni Gospon Guverner je ozdravil pak je i on s svojom preuzvišenom Gospom bil na paradi.

Szerda — Sreda

Huntzinger tábornokot, aki afrikai utazásából visszatérteben repülőszerecséltenség folytán életét vesztette és társait, nagy pompával kísérték utolsó útjukra. A gyászbeszédet Darlan tengernagy, helyettes miniszterelnök mondotta. Hitler vezér és kancellár képviseltette magát a temetésen. — A nagy hideg miatt megszűnt a szénszállítás Belgrádban. Az iskolákat bezárták. Az üzleteket reggel 9-től délután 3 óráig tartják nyitva. Villanyai acélművekben és szénbányákban a munkások sztrájkba léptek. Ugyanakkor kijelentették, hogy amennyiben szükséges lesz, az aszfaltgyárakban is beszüntetik a munkát. — Megnyit az út a Kaukázus felé. — A Krím félszigettel az Azovi és a Fekete-tengert uralja a német hadvezetés. — Sztalin elismerte, hogy Németország legyőzhetetlen. — A szovjet hadseregek csak védekezésre szorítkozhatnak. A németek óriási főlényben vannak hadianyag terén és így az Orosz birodalom minden része nyitva áll előttük.

Generala Huntzingera koji je pojdoč dimo z Afrike, s avionskom nesrećom hmril, i njegve pajdaše su zakopali s velkom paradom. Zalostni govor je držal Darlan, admiral i namestnik ministra predsednika. Hitler voditelj i kancelar se dal zastupati na sprevodu. Zbog velke zime ne moći latora voziti v Belgradu. Škole su zaprlj. Stacuni su otplrli od 9 do 3 vure popoldan. Z elektrikom kuriti ve smeti.

Newjork (Amerika). V ocelnim fabrikam i rudam, de se laporka, su delavci išli v štrajku. V isto vreme su zrekli, da ako bo potrebnio, bedo i v asfaltfabrikam zastavili posel.

V Kaukazijski je pot otplrli. Stem, kaj su nemci Krima sazevli, oni gospodariju na Azovskom i Crnom morju. Stalin priznaje, da je nemce ne moći prevladati. Sovjetska vojska se samo brani more. Nemci su jako velki v taborskom materialu i tak nijm je cela Ruska otplrta.

Csáktornyal Mozi Gyurkovics fluk

MAGYAR TANÍTÓ

Levél két muraközi tanítóhoz

Kedves két muraközi Tanító!

Kettőtőkről, akik a nagykanizsai tanítógyűlésen a fal mellett húzódtatok meg, aztán velem együtt leültetek az utolsó sorba, rólatok írom ezeket a boldog sorokat. Mikor megszólítottalak Benneteket: melyikintézel növendékei, gyerekek?, akkor Ti szerény öntudattal azt válaszoltatok: — ó, mi már okleveles tanítók vagyunk! — Igen? — csodálkoztam — és talán ál-lásban? Hol?

— Muraközben! — feleltétek mosolyogva.

Megdöbbant a szívem: Muraköz! Az én szűkebb hazám. Eszembe jutott mindaz, amit én ilyen korban, mint ez a két fiatal gyerek, mint szintén muraközi pedagógus éreztem. Talán Ti kelten, két magyarruhás és magyarézésű fiu, szintén úgy éreztek. Az én birodalmam az óvoda volt, hol pedig 100—120 hol nevelté, népe siró 3—6 éves kicsi, sokszor horvátjuk gyerekek. Ezek felett kellett uralkodni, őket nevelni, vezetni, szép szóval, dallal, jó magyar érzéssel, vallásos hevülettel.

Ugyanez most a Ti munkátok a muraközi iskolában.

Mondtátok, hogy nehéz-nehez, de majd megbirkóztok vele. Erőt ad és adjon is, az a

magyarruhába öltözött magyar lélek és magyar fiataliságtok. És erőt adjanak Nektek azok a szép, nemes, követésre méltó, megszivlelendő szavak és inté-mek, amelyek a gyűlésen a tapasztaltabb tanítók ajkáról elhangzottak. Legfőképpen: hazafiasnak, vallásosnak lenni belsőleg és külsőleg. Külsőleg is kimutatni! Ti már magyaros mivoltotokat kimutattátok avval, hogy magyaros ruhába öltöztetek és úgy jelentetek meg a gyűlésen. Bár minden tanító követné példátokat. Hiszem, hogy vallások vagytok, hisz a hazaszeretet egy az Isten szeretével. — Tudom, hogy most még nehéz a munkátok, de minden pályán nehéz a kezdet. Ne csüggedjétek, két, kedves, fiatal muraközi tanító! Munkátok biztosan sikerülni fog! A muraközi talaj termékeny talaj, magához vonz, magához köti azokat, akik benne a népért szeretettel fáradoznak. A Ti munkátok jutalma is az lesz, hogy az egész falu tisztel és szeret majd Benneteket, ha hazaszeretetlen és valóságában dolgoztok vele és érte. Isten segítsen meg ebben, nemcsak két, de minden muraközi tanítót is.

Szeretettel ezt kívánja

Hüll Cili

volt csáktornyal áll. óvónő.

Testvéri kezét nyújtunk...

Bratski si damo roke

A nemzetek nem emberi alkotások, hanem a természet ősi életformái. Az emberek szüetlessel együtt egy nagy állóemberi közösségek is tagjai lesznek, amelyek sorsa a mi sorsunk is, bukásuk vagy felemelkedésük a mi bukásunk vagy felemelkedésünk. A nép, a hazza a föld, amelyen a nemzet él, összetartoznak. Egyik olyan kedves, mint a másik, mert a nemzet a történelem folyamán vére és verejete hullásával lette magáévá a földet. Barázdáiba menzelétek munkája van becszántva, s a föld azokról lesz, akik századokot át akaratukkal formálják azt, amikor vadon erdőből, mocsárból, ápból, pusztaságból termő-fajtájú vátoztatták, vidak lakóhelyéből városok és falvak színbe-lvővé lettek.

Nem esoda tehát, hogy az utódok ragaszkodnak ahhoz a rögöz, mely apáikra emlékezteti őket.

Testvér! Nem érled meg a szív szavát? Nem látod a te ed nyuó baráti, testvéri kért anygy segíteni, feltenni akar, s amely néped, gyermekeid jövőjéért biztosítani akarja? Nem látod a te ed laruó ömög kát? Nem érzed szívünk szeretetének feléd való áramlását?

Vagy nem akardod megérteni az idő szavát, amely az ómaradatokból akar fölírni? Nem akarsz himni a nagy lángemének, Zrínyi Miklósnak, aki azt mondja: Elfussunk? Nincs havi, sehun másult Magyarországot még nem találjuk. Senki a magy országnál barátságunkért ki nem megy, fogy minket hevezetessen belé, a mi nem-es szabadságunk sehol sincs, ha nem Magyarországon.

Ime, mintha a szózat komor szívet parancsát hallanánk már a XVII. században nagy költők ajkáról elhangzó.

Zrínyi büszkén mondja, midőn megkérdik tőle, hogy milyen nemzetet kíván ottlalmazójának: „A magyart. Miért? — kérdik. — Azért, mert ez a legalkalmasabb, erősebb, leggyor-

subbi s ha kell, a legviltebb nemzetiség.

Testvérem! Tegyétek a szivetekre a kezeteiket és válljátok meg, nem hoztátok szóle századok messzeségéből a nagy férfi.

S míg magyar él a földön, azt hiszik, nem szorul ököbe a keze, ha végignéz a két évtized alatt kirabot, kifosztott, s a tespedtség álmát álvo Muraköz fejeit.

Az hiszik, nem gyúl könny a szemükre, amikor látjuk a nemlörödöm-ség és váksgát átkát?

A mi ifjúságunk már megérti az idő szavát.

A hielek tespedt tunyúsággal hisz a telkisin eretlen büjlogatóknak, akik a mi, feleket nyujtott kezünkbe kardot festenek csak azért, hogy ök telkisin meretlen hazafialansággal, felelőtlenséggel becsodorjanak benneteket egy o'yn sárba, amelyre mindnyájn letepusztolok.

Mi a magyarok szívetét hoztuk közelek, a jelket a hitet, a biztatást. Ne féltek, ne idegenkedjétek a magyartól. A mi karunk testvéremi akar hozzánk ömni benneteket.

Hisz: „lesz még szólo, úgy kenyér! Felállad még a régi meglegedés Muraközben és úgy lesz minden, amin elcselt két évtizeddel volt.

Fogjunk kezét lélekben egymással s legyünk testvérek, hisz egy cél van előttünk: bölcsesség, boldogság, meglegedés, jólét minden jókaraku embernek!

A fenti irást egy fiatal tanítóképzés hozta te szerkesztőségünk. Négy hónap óta él Muraközben, lévaló o'is és a szívet most tértek vissza elhagyott lakóhelyükre. Fájó szívvel látja azt a sok rombolást, amit a megszállók végeztek Muraközben, nemcsak anyagiakban, hanem a lelekben is. Fialat larsaihoz szól, felejük nyujtja testvéri jobbát az egész magyar ifjúság nevében. „Mi hiszünk, hogy a muraközi ifjúság megérti és megbeszéli

ezt a testvérj szót és Jerázva magáról az elmúlt élet porát, összeleplezik s komoly, nagy munkára indul az egész anyasorsági fiatalisággal.

E sorok fiatalos hévírelének étékét nem akartuk csökkenteni, ezért nem is változtattunk rajtuk semmit. Talán kicsit tulzók, sőtlen látköz de nem fer kétség öszinte érzésüköz és jóakarátukoz. Ezért hozzuk öket.

Narode se no ludi stvorili, nego to je staro delo Stvoritelja. Da se človek narodi, mam postane drug jenek velke zajednice koja dosegne prek svih ljudi, i kaj je njoj dobro ili zlo, to je i nam ran tak dobro ili zlo. Narod, domovina, zemla, to se spada pod jedno. Ieno nam je ran tak drago, kak i drugo, kajti, to si je se narod, črez stotine let gaslužil s krvjom i žvicom. V brazde naše zemle su saorane moke naših dedov i zemla govori za diku onih, koji su črez stotine let stvorili s divje šume, močvare, lapora, puste zemle de su se divje zveri skrivale, dobru hasnovitu zemlu, de se skladaju sela i varaši.

Ne je onda čudo, ako se vnuki tak držiju te zemle, za koju su se dedi borili i trpeli.

Brat! Kaj nerazmeš reč srca? Ne vidiš bratsku priatelisku roku, koja siže do tebe i oče te zdiči i koja oče zasigurni budućnost tvoju, tvojege deteta, tvojege naroda? Ne vidiš, kak te roke očeju zagrliši? Ne čutiš, kak naše srce za tebe kuca!

Ali morti nečas razmeti reč novih vremen, koja te oče zbuditi s tvojege teškoga sna. Nečas verovati s plamenom gorećoj duši Zrinyi Miklósa, koji je rekel: „Bomo bežali? Nemamo kam. Nigdi nabomo našli našu magjarsku zemlu. Nišči se za našu volu nabo vugnul s svoje zemle, kaj bi nam mesto dal, naše plemenite slobode ga ne nigdi drugdi, samo v našoj Magjarskoj“.

Te reči su već XVII. stolecje došle v vusta našega velkoga pesnika, kakti jedna kmična, oštra opomena.

Da su Zrinyi-a pitali, šteroga naroda bi štel imeti za svojege branitelja, gizdavo je odgovoril „Magjarskoga“. Zakaj? Su ga pitali: „Zato, kajti je te narod najpričlicneši, najički, najfletneši i da je potrebno, najbole vitezki“.

Brati moji! Dente roke na srce i rečite istinski, jeli ne su to reči za nas z velke dalekoče stotin let.

A dok bo jen magjar živel na svetu, jeli se mu nabodo šake stisnule, či pogledne na ovo črez prek dvajsti let grabano splačkano Medjimurje, koje od velke moke smočeno spi.

Kaj mislite, da nam ne doju suze v oči, da vidimo to prokletstvo slepoče i nemarnosti?

Naša mlajšina već verje reč vremen.

A vaša duša nemarno verje predušnim puntaram, koji vam farbaju sable v naše priatelške roka samo za to, kaj bi vas, predušno, prez odgovornosti upelali v takše vode, v šterimi bi se si skupa vtopili.

Mi smo donesli med vas magjarsku ljubav, veru i ufanje. Nejte se nas bojati! Mi vas očemo bratski pregrliti knam.

„Bomo još jeli groždje i mehokoga kruha“. Bo se još našlo staro zadovolstvo v Medjimurju i bo se još tak, kak je nega bilo predi prek 20 let.

Moram si roka dati z dušom i telom, moramo biti brati, jedno je pred nami: mir, sreća, zadovol-

nost i dobro življenje sakomu človeku, koji ima pošteno dušu!

Ovo pismo nam je dopesel jeden mladi preparandist. Štiri meseca živi v Medjimurju, med nas spada i on i roditeli se mu ve seliju nazaj v staru domovinu. Srce ga boli, da vidi se ono rušenje, kaj su okupatori napravili Medjimurju, ne samo v blagu nego i v dušam. Govori svojim mladim pajdašam, njim ponuja svoju desnu roku v ime cele magjarske mlaj-

šine. Mi verjemo kaj bo medjimurska mlajšina razmela te bratske reči i bo stepa s sebe doli se slo prošlih vremen i bo se spravila na pravo delo skup z mlajšinom matere zamble.

Vrednost ovih lepih reči mladoga zduševlenoga človeka nebi štel doli spraviti, pak smo zato nikaj ne premenili. Morti se vidi preveč črno, mortu ide preveč dalko, ali to je prava istina, kaj su te reči došle s poštenoga dobroga srca. Zato je i štampano.

Győrffy-Bengyel Sándor miniszter figyelmeztetése a gazdákhoz

Opomena ministra Győrffy-Bengyel Sándora gospodarom

Győrffy-Bengyel Sándor közellátási miniszter vezércikkét írja a „Magyar Föld“ című lapba.

Az ország érdeke és a gazdák címmel. A miniszter többek között a következőket írja:

— Ha valaha, akkor a megpróbáltatásoknak ebben a nehéz időszakában van szükség arra, hogy a magyar társadalom minden rétege érezze a közös sors és a közös felelősség tudatát. Amint egy jól működő gépezetben a fogaskerekeknek, úgy kell a nemzetgazdaságban a mezőgazdasági termelőknek, az iparban, a kereskedelemlennek és a közgazgatásnak egymásba kapcsolódni és egymás munkáját előrevinnie.

Senki nem nézheti ma a saját kicsinyes érdekét,

mert ezek felett az érdekek felelten van egy sokkal fontosabb: a nemzet boldogulásának és szebb jövőjének érdeke.

— Ez a magasabb érdek, amellyel egyik vonatkozásban, a közellátási területén, én képviselve, fokozott teljesítményeket fejtelnél és áldozatokat kövelet mindenkitől: a mezőgazdaságtól is. A gazda most minduntalan szembetalálja magát a hatóságokkal, amely megszabja számára, hogy abból, amit termel, mennyit fordítson a további termelésre, mennyit fogaszthat el és mennyit kell és milyen árért adni a ellátatlanok számára, akiknek munkája és megélhetése a nemzetnek éppen olyan fontos, mint a gazdáké.

— Súlyosak ezek a rendelkezések, de nem elviselhetetlenek a hazáját szerető és féltő, becsületese magyar ember számára, aki jól tudja, hogy akár a távoli határon teljesített szolgálatot, akár a polgári életnek bármiféle területén, ezt a szolgálatot nem a maga örmére és kényelmére, hanem úgy kell ellátnia, ahogy azt

a haza töle megköveteli.

— A közellátási rendelkezések pedig nem követelnék a gazdától többet, mint azt, hogy amikor

a nemzet fenmaradásáért és jövőjéért mindenkinek le kell valamiről mondania,

is úgy korlátozza a maga fogyasztását és kereseti igényeit, hogy azok a többi dolgozók igényeit ne keresztlezzék. Jól tudom, a gazda helyzete nehezebb, mint a másfoglalkozásuaké. Sokkal nehezebb kiporciózni a napi adagokat, amikor birtoku-

kon tele magtárak, vermek és istállók vannak. Most pedig éppen ezt követeli a magyar gazdától az ország érdeke. Ma, amikor a városi lakosság szűkösen van ellátva élelmiszerekkel, a gazda álljon ellen a sokféle csibításnak, maradjon meg a törvényesen uton, ne lévelyedjen az árdragítás, a zugsforgalom nagy haszonnal keesgető ösvényeire.

— Mélyen átérzem a gazdák helyzetét és éppen ezért sokra becsülöm azt a támogatást, mit eddig is a közellátásnak nyújtottak. Befejzésül csak annyit kérek, tartson ki a magyar gazdátársadalom az áldozatkész-ségben, önmérsékletben és önfegyelmében az eddigi megértéssel és hűséggel, akkor nem kell féltelnünk a magyar jövőt.

Győrffy-Bengyel Sándor, miniszter za narodnu obškrbu je napisal v novine „Magyar Föld“ (magjarska zemla) jeno pismo pod imenom „Interesi orsaga i gospodari“ v kojem ovak piše:

Ako je bilo negda, onda je ve, da su tak teška vremena, koja denje sakoga na probu, još bole potrebno, kaj bodo si ludi sakoga društva još bole čutili skupnu sodbinu i skupnu odgovornost. Kak v jednoj dobroj mašini si kotači, tak moraju v narodnom gospodarstvu si polski gospodari, obrtniki, trgovci i upravni činovniki skup držati i jen drugoga potpomagati.

Nišči ve nesame gledati svoje male interese,

kajti ober ovih interesov stojiju puno važneši: interesi celoga naroda, kaj bo mogel srečno preživet i bolju budućnost imeti,

Ovi visoki interesi, koje kaj se tiče narodne obškrbe, ja zastupam zahtevaju od sakoga više dela, disciplinu i alduvanje: tak i od polskoga gospodarstva. Polski gospodar ve stalno ima pred sobom vlast, koja mu odredi, da od onoga, kaj je spoval, kulko mora ostaviti za setvu, kulko sme potrošiti za sebe i kulko i po kakšoj ceni mora dati za one, koji nemaju, kajti njihov život i njihovoj delo je ran tak važno, kak za narod, tak i za gospodare.

Ove naredbe su teške, ali je saki pošten magjarski človek koji svojoj domovinu rad ima i boji se za nju, more podnašati. Saki mora znati, da makar zvršavle službu na dalekom taborišću, makar doma v civilnom življenju, to službu nesme zveršavati na svoje veselje i svojoj lehkoću, nego tak,

kak to domovina od njega zahteva.

A te naredbe za narodnu obškrbu ne zahtevaju od gospodara drugo nego samo to, kaj v ono vreme,

da se saki mora nečesa odreči za to, kaj bo narod mogel obstati i budućnost meti

kaj si bo svoje potrošnje i zahteve tak zgraničil, kaj i drugi, koji delaju, nabodo stradali. Znam kaj je gospodarom teži, kak onim koji druge poste delaju. Čuda teži je meriti poreiju na den tam, de su pune žitnice, štale i koci. A v rano to zahteva orsački interes od gospodarov. Denes, da varaški ludi imaju hranu jako na voskom, naj se gospodar neda na se strane savabiti, naj ostane na zakonskom polu i naj se neda zapelati na pote nabijanja cen i skrite trgovine, koja obučevle velke hasne.

Ja dobro preznam kak stojiju gospodari, pak zato visoko pošujem ono potpomaganje, koje su do ve dali za narodnu obškrbu. Na kraju ve samo još tulko prošim, naj magjarski gospodari i dale s takšim razumom i vernosti zdržiju pre požrtvovnosti, kak su to do ve delali, naj si zgraničiju svoje zahteve i naj se discipliniraju, onda nabomo morali strahom biti za magjarsku budućnost.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének

Narodna Zveza Magjarskih Žen

csáktornyai esoportja
folyó hó 23.-án vasárnap
délután 3 órakor

a Levente otthonban tartja alakuló közgyűlést melyre a szíves érdeklődők hazafias tisztelettel meghívják.

Csáktornya, 1941. nov. hó.

A csáktornyai magyar asszonyok.

grupa v Čakovcu, bude v ov mesec 23.-ga, v nedelu popoldan ob 3 vurl

v Levente domu držala svoju velku skupščinu, na kojoj se bo ta zveza stvorila. Na tu skupščinu z domolubnim poštuva-njem pozivaju sakoga, koji se interesira.

V Čakovcu, 1941. leta 'novembra meseca.

Čakovske magjarske žene.

Film • Színház

Lützov sasok

Ujból a német repülőek nagyszerű győzelmeiről, harcainról látunk filmet. A Lützov-sasok végigvesszük a longyel hadjáratot, miközben a hősiesség és bajlártsáagságuk ragyogó sorait vesik a világháború történelmébe és esodálatos teljesítményekkel valóslják meg a már ismert fontos győzelmeket. Nem is megirt történet ez a film, hanem a szemünk előtt lejolyó gigási küzdelemek egyik kis része, amelybe meg deris epizódokat szö be a két ifju szív egymás felé húzóda.

Mozik műsora

Union Mozi Péntek, szombat vasárnap:

Brodvay Melodi. Főszereplők: Fred Astaire és Eleanor Powell.

Csáktornyai Mozi. Péntek, szombat, vasárnap: Lützov-sasok. Kedd, szerda, csütörtök: Szász.

KÖZGAZDASÁG

Gyümölcsstermelés Muraközben

Sadvonjaki v Medjmurju

Ha végig megyünk a vízi-szentgyörgyi úton, különösen májusban, amikor virágoznak a fák, elszomorító képet látunk. A gyümölcsfákról nincsenek levágva sem a száraz ágak, sem a sok kárt tevő vadhajtások. A fák vastagon telve vannak mohával, zuzmóval, koronájukon pedig vígan zöldel a fagyöngy. Láttunk olyan fákat, amelyek három-négy bokor fagyöngy is volt és csak fele élt a fának, a másik fele már elpusztult. Tavasszal a fák tele vannak hernyóval. Most néhány éve, amikor nagy hernyóinvázió volt, a fák ugyszólván teljesen kopaszak voltak, annyira leették a hernyók a fák leveleit. Es senki sem tisztogatja a fákat, senki sem szedi le a fagyöngyöt, sem a hernyókat. Láttunk szépen fejlett szilvafát, teljes várágzásban, tele hernyókkal s amikor megkérdeztük az illető gazdát, miért nem szedi le a hernyókat, ez volt a felelet: »Ah, kaj bom bral, kak Bog da« (Eh, minek szedjem, ahogy Isten akarja). És az elmúlt időkben nem volt senki aki a népet felvilágosította, oktatta volna. Papok, tanítók, jegyzők, kiknek hivatásuk a népnevelés, mindezzel nem törődtek.

Pedig épen Muraközben milyen fontos a gyümölcstermelés. A szegényebb nép ebből szerzi meg kenyerét, a gazdagabbnak pedig kitűnő mellékjövedelem. Csakhogy nem elég a gyümölcsfákat elültetni és aztán a jó Istenre bízni, hogy tegyen vele amit akar, hanem a fát gondozni is kell. Ugy kell nyesni, hogy helyes irányba fejlődjék. Később is állandóan nyesni kell a felesleges és vadhajtásokat, hogy a termőágak minél jobban fejlődjenek. A fák gyökereit minden két-három évben meg kell trágyázni és nyáron, amikor a gyümölcs már jól fejlett, ha nagy a szárazság, a fák körül körben lyukakat kell furni és azokat jól megtölteni vízzel. Akkor majd nem fog lehullani az egészséges gyümölcs éretlenül, mert lesz elég nedve a további fejlődéshez. Es ami a fő, a fákon nem szabad látni hernyót, sem fagyöngyöt, sem száraz ágat, sem pedig mohát vagy zuzmót. A fagyöngy kiszívja a fa táplálékát, nedvét és elszárítja, a moha és zuzmó alatt alusznak télen át a fák legnagyobb ellenségei, a különböző bogarak és lepkék, ezek a fiatal gyümölcsbe, sokszor már a virágba tojják petéiket, melyekből kikelnek a ku-

kacok és tönkre leszik a gyümölcsöt.

Ha így fogunk bánni gyümölcsösainkkal, akkor rövid néhány év alatt jövedelmünk meg fog háromszorozódni és nem fogunk sirni: ja, a gyümölcstermes nem vált be, ezidén nem lesz kenyér.

Nem akarunk most arról beszélni, hogy bőséges gyümölcstermes idején Csáktornyaól minden szerdán, pénteken és vasárnap néhány ezer dinárt vittek el az emberek, hanem arról, hogy mennyit jövedelmez Muraköznek a gyümölcskivitel. A muraközi ranet-, kanada-, masanszki-, bőr- és egyéb csemegealmákat nagyon szívesen veszik a külföldön. Finom körteben, szilvában, cseresznyében és egyéb gyümölcsben is szép kivittelt lehet csinálni. De ehhez az kell, hogy szeretettel bánjunk a gyümölcsösselel. Ápoljuk és tisztogatjuk a fákat.

Es még egy nagyon fontos tudnivaló van, amit minden muraközinek jól meg kell jegyeznie. Nem minden fát lehet mindenhová ültetni! Vannak gyümölcsfák, amelyek csak hegyes vidéken tudnak megélni. Például a cseresznye, barack és bizonyos fajtájú szilvafák. Vannak ismét gyümölcsfák, amelyek ugy a hegyes, mint a sík talajon jól beválnak. A talajminőségétől is sok függ. Vizenyős talajban semmilyen gyümölcs sem terem. Aki tehát rossz helyre ülteti a fáját, annak nincs joga panaszkodni, hogy a fa nem terem és gyorsan elszárad.

A magyar állam, felismerve a gyümölcstermelés fontosságát Muraközben, jóval az első világháboru előtt egy állami szőlőtelepet rendezett be, mely gyümölcsfa-csemetéket is nevelt. Ez a telep az elmúlt 23 év alatt is elég jól működött, de mint mondtuk, hiányoztak a népnevelői, akik szeretettel és türelemmel oktatták volna a népet.

Itt vannak a magyar tanítók és jegyzők, akik kezükbe vették a népnevelést és azok, akik ma látják Muraköz gyümölcsösseit, egypár év múlva megláthatják a különbséget.

Ti pedig, muraköziek, szeresétek gyümölcsösseiteket, mert azok nemcsak jó »jabucsniákak« és »hruskovnicákak« (almás és körtebor), hanem sok pénz is adnak.

Speciátor

Či prejdemo v dilen po cesti čez Sveti Juraj na bregu, prem v majušu, da drevje cvete, žalosne stvari bomo vidli. Z drevja ne je odrezano suho kitje, niti pak divje kite mladike. Drevje je puno z mehinom, a gori pak z lepekomi. Vidli smo i takše drevo, na šterom je bilo tri-štiri lepekovi, pol dreva več je bilo suho samo polovica je još živea. Na protuletje je drevje puno gosenic, pred par let bilo ih je tulko, kaj su se listje pojele, a drevje je ostalo čistam

golo. Drevje niče ne čisti, niče ne pobere lepeka, niti gosenic... Vidli smo lepo slivno drevo, puno cveta i puno gosenic, a da smo pitali gardu, zakaj drevo ne počisti, rekel je: »Ah, kaj bom bral, kak Bog da!« I nikoga ne bilo, što bi »Produ navuka dal. Popi, navučiteli, notarjuši, šterima je to dužnost, ne su se za to brigali.

A rano v Medjmurju kak je važno ržganje sadovnjakov. Siromašneši narod si rano stem kruha služi, a za bogateše pak je navek dobro, či i štoga kakše peneze dobiju. Ali neje dosti drevo nekam posaditi i onda pustiti dragomu Bogu, naj bo z njega, kaj oče, kajti je drevetu treba i truda dati. Tak ga treba obrezavati, kaj bo raslo na pravo stran, a potli treba navek obrezavati jelovo kitje, kaj bo hasnovito kitje čim več ploda dalo. Korenje treba sakih 2-3 let z zrelim gnojom pognojiti, a v leti, da je plod več lepi, či je velka suša, treba koli dreva luknje zrvitati i fest napuniti z vodom, onda nabo z dreva scurel nezreli plod, kajti bo to drevomelo dosti soka. A kaj je najvažneše, na drevetu ne smeti videti gosenic, niti suho kitje, niti pak mehina ili lepeka, koji vleče z dreva soka i tak se drevo mora posušiti, a kaj je najhuše, pod mehinom se v zimi skrivleju sakojački kukci i metuli, štiri onda na prtuletje zne-seju jejei ne samo v plod, nego čudapot več i v cvet, — i onda na drevtu nemre nikaj zrast.

Ako bomo tak znali baratati z našimi sadovnjaki, onda bomo za par let vidli, kaj se naš trud čuda pot splati i nabomo se morali plakati, sad neje obrodil, kruha na.

Nabomo se ve za to spominati, kaj so ženske saku sredu, v petek i v nedelu — za vreme dobre letine — odnese par jezer dinarov s čakovskega piaca, nego to očemo reći, kulko hasna donese Medjmurju izvoz sada Medjmurške sakoforme jabuke: raneti, kanade, mašanke, lesice i druge jabuke jako ruki kupuvleju i zvon naše zemle. Jako lepo se more zaslužiti i na finim hruškam, slivam, črešnjam itd. Samo ktomu treba meči čuda lubavi i strplivosti za sadovnjak.

lišče jenu jako važnu stvar treba znati, kaj si mora saki medjimurec dobro zapamtiti. Ne moči sako drevo sikam posaditi! Jesu dreva, koje očeju rasti samo na bregu kak črešnje, marulice, nešterne fele slive itd. Onda pak jesu takša, šteta rasteju nar tak v grabi, kaj i na bregu. Čuda znači i zemla, v koju smo drevo posadili, v vodeni, močvarni zemli nikši sad ne raste. Zato on, štiri posadi drevo v vodenu zemlu, nema se pravo tožiti, či mu drevo ne rodi i fletno se posuši.

Magjarska vlada je već zdavnja, pred svetskim taborom spoznala, da je v Medjmurju treba ržgajati sada, pak je vredila jene orsačke gorice, de se povaju mladike za sad. Ovo imanje dosti dobro delalo i za minulih 23 let, ali kak smo već rekli, falili su navučiteli, štiri bi z lubavi i s strplivosti dali narodu navuka.

Ve su tu naši magjarski navučiteli i notarjuši i vroke su zeli resvetljenje naroda. Za par let bomo videli, kak nam bodo sadovnjaki zgledali.

Zato medjimurci imajte radi vaše sadovnjake, kajti oni vam daju ne samo dobru jabučnicu i hruškovnicu, nego i čuda penez.

Zrinyi Miklós halálának évfordulója

Den smrti viteza grofa Zrinyi Miklósa

Zrinyi Miklós halálának évfordulóján Csáktornyan gyász misét tartottak. A szentmisén megjelentek az iskolák növendékei tanáraikkal, tanítóikkal, a hivatalok vezetői, a honvédség képviselői és a csáktornyai Zrinyi csoport vezetőisége. Mise után a szentilonai Zrinyi kápolnában koszorút helyeztek el a nagy hős emlékére.

Na den smrti viteza grofa Zrinyi Miklósa su v Čakovcu črnu mešu služili. Pre meši su bili si deaki s svojimi profesorimi i navučitelimi, šefi kancelariji, zastupniki honvedov i voditeli čakovske Zrinyi grupe. Po meši su pre Sveti Jeleni v Zrinyi kapeli venca deli na spomen velkoga viteza.

A horvát határsávot nem üritik ki

Horvatskoga graničnoga pojasa nabodo spraznili

Horvát hivatalos nyilatkozat szembeszáll azokkal a híresztelésekkel, amelyek szerint állítólag küszöbön áll a határsáv kiürítése, különösen a Szutla mentén. Mint hivatalosan megállapítják, mindezek a hírek teljesen légbőlkapottak és rosszakaratu elemek kitalálásai. Felszólítják ezért a lakosságot, hogy a hatóságoknál jelentseék fel az ilyen hírek terjesztőit.

Horvatske službene izjave se protiviju sakojačkim glasam, kaj bodo tobože na skorom spraznili granične pojase, osobito pre Sutli. Kak službene veljuju, te glasi z su lufta sebrani i širiju je zlobni ludi. Štoga su pozvali stanovništvo, naj takše ludi, koje te glase širiju, prijaviju vlastima.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket díjaz azvankint 10 fillér. A vastagon nyomott szövegre kétetnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Intelligens, fiatal, óskeresztény urileány elhelyezkedne gyermeknevelőnőnek, társalkodónőnek, komornának, üzletbe elárulástónőnek vagy bármilyen enhez hasonló állásba. Szíves leveleket »Varni tudok« jellegére a lap kiadóhivatalába kérék.

Alkalmazottat keres? Az apróhirdetés biztosan segít. Mindenki olvassa

Eladó holmija, kiadó lakása van? Tegyen be lapunkba egy apróhirdetést és biztosan eredményre lesz.

Lakást keres? Hirdessen apróhirdetéseink között és biztosan talál. Cim: Horthy Miklós-tér 13. »Muraköz« kiadóhivatala.

Állásba akar jutni? Lapunkon keresztül elhelyezkedhet, ha hirdetni szeret. Cim »Muraköz« kiadóhivatala, Horthy Miklós-tér 13.

Felételő kiadó: Dr. Szabad Lajos.

Kiadja a »Muraközi Katolikus Könyvnyomda, Könyvtársulat, Papir-és könyvkereskedés« Csáktornya.

Nyomta: Közgazdasági RT. Nagykanizsa. Nyomdáért írt: Zalai Károly.